

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjiŕchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjaajintanacami cjiŕchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpžcan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquizičhaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatžcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niž apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquizičhaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niž apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuchanžcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača. ⁵ Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

*JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUE-
JPCHICHA*

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿anzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjlorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz ana zizkatz munča, čhjlorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espiritu Santuž ančuca kuzquiz luztan, ančucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž taypiquiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenčiča.

¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz žoñinacažtakaz jeczquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančucqui tsewcchuc chekžqui? Jesusaqui ančucaquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejppžcaquiča, jaknužt tsjir taypiquiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiquizzakaz jeczcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSICHA

¹² Jalla nektanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjiwžquiču, Jerusalén watja quejpciha. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan zcatitača, jeez tjuñquiz jaknužt judiuz lli jaru ojcz waquzičhaja, jalla nužullquin ojztača.

¹³ Jerusalén watja irantičcu apostolonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotacha, Jacobotacha, Juantacha, Andrestacha, Felipitacha, Tomastacha, Bartolomitacha, Mateotacha, Jacobo cjita Alfeož majchtacha, Simonatacha (niiqui cananista cjita partir žoñitacha), nižaza Judas cjita Jacobož majchtacha. Jalla ninacatača apostolonacaqui.

¹⁴ Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantacha. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsijtsiča, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiquiz. Nii oraqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espiritu Santuqui Davidžquiz mazinchiča, Yooz tawk liwruquiz cjiřta cjisjapa. Nižaza nii Espiritu Santuž mazintaqui cumplispantacha. Jaziqui cumplissiča.

¹⁷ Judasqui učhum partiquiztantacha. Nižaza Yoozta langzñiquiz uchtatača. ¹⁸ Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii

yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹ Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quintu zizza. Jalla nii quintu nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cjican. Acéldama tjuuqui ninacž tawkquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰ Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjiirtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjiirtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učumnacquiztan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnačaž Jesusižtan ojklayta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illza cjistanča. ²² Juanž bautis timpu jalla nijtanpacha Jesusa arajpacha ojkcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illza cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljajyapa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizzakaztača. Tsjiizuñqui Matías cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illza apóstol tjeeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojklayzjapa. Judasqui

nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaz-
iqui infernuquin ojkchiča. Jalla nuž niižtaqui
waquizichiča. —Jalla nuž mayizichiča.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla
nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan
jakziltižquiz nii zurti cayačhaja, jalla nii. Jalla
nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychiča.
Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta
apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol
nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONCHA

¹ Pentecostés cjita pjijsta tjuñquiz tjapa
Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntassiča
tsjii kjuyquizkaz. ² Tiripintit tsewctan tsjii
chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii
kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui
uj lastakaz jeczquichiča zapa mayni ninacž
juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa
maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴ Jalla
nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz
luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja
yekja taku chiichiichiča, jaknužt nii Espíritu
Santuž chiikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wac-
chi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuz-
turumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui
tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶ Jalla nii suyniñi
jora nonžcu, žoñinacaqui juntassiča. Zapa mayni
nii žoñinacaqui persun taku nonziča. Nekztan
ana tantiichuca, čhjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla

niztiquiztan ninaca ancha kuz turwaysi cjissičha. Ispantichi ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Tjapa nizta chiichiiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni učum persun takuž nonža. ¿Jaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichičha.

⁹ Nekz želatčha Partia žoñinaca, nizaza Media žoñinaca, nizaza Elam žoñinaca, nizaza Mesopotamia žoñinaca, nizaza Judea žoñinaca, nizaza Capadocia žoñinaca, nizaza Ponto žoñinaca, nizaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ nizaza Frigia žoñinaca, nizaza Panfilia žoñinaca, nizaza Egipto žoñinaca, nizaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nizaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatčha. Yekjapanacaqui judío maa ejpchiz žoñinacatačha. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantačha. ¹¹ Nizaza želatčha Creta wajtchiz žoñinaca, nizaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassičha, tuž cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učumtanaqui. Pero zapa mayni učum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispanlichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuž chiichiiñi nonžcu tjappacha ispan-tichičha. Kuz turwaysi cjissičha. Nekztan pewc-sassičha, tuž cjican:

—Nii puntuquiztanac, ¿kjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchičha, tuž cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ZOÑINACŽQUIZ PALJAYCHICHA

¹⁴ Nekzpacha tsijtsi želatčha nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqui Pedruqui altu joržtan paljaychičha, tuž cjican:

—Judea yokquiz kamñi žoñinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejt taku zumpachaž nonžna. Chjuluzlaja, jalla niil kjanzt'ačha. ¹⁵ Ančhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjican pinsičha. Pero tii žoñinacaqui anačha licchi. Anzic wenzlakačha. ¹⁶ Anziqui Joelž cijjrta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchičha, tuž cjican:

¹⁷ “Yoozqui tuž cjičha, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejt Espíritul tjaačha. Wejt Espíritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, ančhuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquičha. Nižaza Espíritu Santuž cjen tjojowaqui visionanaca cheraquičha. Nižaza chawc chawcwanacaqui wiyquin chjuuznaquičha. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espíritu cuchanžcačha. Nii Espírituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquičha. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeeznačha, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ima Jesucristo Jiliriž tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquičha. Nižaza jiižmi ljocžtakaz cjisnaquičha. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquičha, Yooz wali azi tjeezñi

tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayizičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequičha”.

Jalla nuž cjiirchičha Joelqui.

²² ‘Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitačha. Ančhuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeezičha. Nii tjeežta obranaca ančhucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeezičha, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančhucqui Jesusa conkatchinčhucčha. Nekztanaqui ančhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčhucčha cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatčha. Nižaza niž muntacama tii watzjapa mantichičha. ²⁴ Ančhucqui Jesusa conkatchinčhucčha. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchičha. Anawal ticzquiztan liwriičičha. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantačha atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cjita jiliriqui Jesusiž puntu cjiirchičha tuž cjican:

“Yooz Jiliri wejttan chica željñipančha. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpančha. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlčha, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čhjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutčha. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honorat tjaa-učha. Ticz cjenami,

Yoozquin kuzziztĉha, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiĉha. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi ųoĉinacĉtan wejt alma anam ecaquiĉha. Wejrqui am lijitum sirwiĉi ųoĉtqui. Jaziqui wejt curpuqui anam ecaquiĉha sipulturquiz mokajo. ²⁸ Niųaza wejtquiz arajpach kamaĉa tjaajinchamĉha. Tii muntuquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul cjeeĉha”.

Jalla nuų Jesuų puntuquiztan cjiirchiĉha Davidqui.

²⁹ Jilanaca, uĉhum David cjita tuquita atchi ejpų puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuĉha. David jiliriqui ticziĉha. Niųaza tjattataĉha. Anzcama nių sipulturuqui uĉhum yokquiz ųejlĉha. ³⁰ Davidqui illztataĉha Yooz taku chiiĉijapa. Yooz Ejpqui niųquiz juramintuųtan compromitkalĉha tuų cjican: “David, tsjiiqui am majchmaatquiztan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiĉha. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaų cjequiĉha, tii wajtchiz ųoĉinaca mantizjapa.” Jalla nuų Yoozqui Davidųquiz compromitchiĉha.

³¹ Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuų jacatatz puntuquiztan chiichiĉha, tuų cjican: “Cristuų almaqui ticzi ųoĉinacĉtan anaų ecta cjequiĉha. Niųaza Jesucristuų curpumi anaų mokaquiĉha.” Jalla nuų Cristuų puntuquiztan chiichiĉha. ³² Jaziqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiĉha. Jacatattan, wejrnapachaĉha Jesucristo cherchintqui. Jaziqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasaĉha. ³³ Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpų ųew latuquiz walja honorchiz cjissiĉha, Yooz Ejpųtan chica mantiĉi.

Nižaza Yooz Epiž tuquita chiita tawk jaru Jesucristuqui Espíritu Santo žoñinaczquiz cuchanzquichiča arajpachquiztan. Nii Espíritu Santuž tjonchiž cjen tii ančhucaž chertanacami nonztanacami watchiča. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojkchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliriqui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejttan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjii noojiqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kojch koztan tjecžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’ ”.

³⁶ ‘Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Pero anziqui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonaczquizimi pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, ¿kjažt cjisnaqui? ¿Chjulut wejrnac paaqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančhuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹ Nii

compromitta Espíritu Santuqui tjaataž cjequiča ančucaquizimi ančuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učum Yooz Jiliriž kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espíritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiizinchičha, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissičha. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča.

⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissičha. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čjjeri lujljjapa.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaqui juntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiiquiz juntjapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajczñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan kjuya okatča, juntu čjjeri lujljjapa. Humilde

kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaž zuma kamtiquiztan parti zoñinacaqui ninaca zuma rispitiča. Zapuru zoñinacaqui criichiča, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi zoñinaczquiz juntassiča. Jaziqui Jesucristo Jiliriqiu criichi zoñinaca mirkatchiča.

3

ZUCH ZOÑI CHJETINTA

¹ Tsji noojiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutni yawchiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju tsjii zuch zoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitzatača. Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, timplu luzni zoñinaczquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch zoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzni cheržcu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch zoñž kjutni cherziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutni cheržca.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch zoñiqui “Paaz onaá” cjican cherziča. ⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejttapaaz žejlča. Antis wejttapa Jesucristuž azi žejlča, jalla nižtan yanapasacha. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz zoñž aztan amquiz cjiwča, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch zoñž žew kjarcu tanžcu, tsijtskatchiča. Nii tsijtskatan nii orapacha niž kjojchanacaqui tsijtsni cjišsiča. ⁸ Jalla

nektanaqui nii zuch žoñiqui layžcu tsijsičha, nižaza ojklayñi cjissičha. Nektanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luzzičha, ojkcán, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz žejlñi žoñinacaqui nii zuch žoñi ojklayñi cherchičha, nižaza Yooz tjuu alawazñi nonzičha. ¹⁰ Nekz žejlñi žoñinacaqui nii žoñi pajchičha. Nii žoñipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitačha, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta žoñi cheržcu ispantichi cjissičha.

PEDRUZ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetčha. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatčha. Jalla nijcchuc tjapa nii timpluquiz žejlñi žoñinacaqui zati pariju juntassičha. Ispantichičha. ¹² Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiñi žoñinaca cheržcu, ninacžquiz paljaychičha, tuž cijcan:

—Israel wajtquiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ispantiya? ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejrnaca chekžjo? Wejrnacpacha anačha tii žoñi čhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinčha. Nižaza wejrnacaž persuna zuma kamtiquiztan anal tii žoñi čhjetinchinčha. ¹³ Antiz Yoozkaz tii žoñi čhjetinchiqiu. Nii Yoozqui učhum tuquita ejpnacž Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacž Yoozza. Jalla nii Yoozpacha niž Majch Jesusižquiz pajk honorchiz cjiskatchičha. Nii Jesusaž cjen, tii žoñic žejtchičha. Ančhuczti jilirinacžquiz nii Jesusa intirjichinčhucčha. Nektanaqui Pilatuž cutz tantiižtan, ančhucqui ana cutskatz pecchinčhucčha. “Tiiqui anapančha

Yooziž cuchanžquitaqui” cjican chiichinčucča. ¹⁴ Jesusaqui ana čjul ujchizza. Yooz Ejpž kuzcama kamničha. Nii Jesusa cuts cjenpacha, ančucqui tsjii pajk ujchiz žoñi cutskatz pecchinčucča. ¹⁵ Jalla nuž nii žeti tjaañi Jesucristo conchinčucča ančucqui. Yooz Ejpzti Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchičha. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachača cherchintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara chiyasača. ¹⁶ Tii Jesucristučha azzizqui. Jesucristužquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuž aztan tii ančucaž pajta žoñi čjetinčinča. Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tii žoñiqui zumpacha žejtčičha. Jalla nuž ančucqui tjappachaž cheržcu, nayaquiča.

¹⁷ Jaziqui jilanaca, ančucmi ančuca jilirinacami Jesusa conchinčucča. Jalla nii ora ančucqui čjulut paatčhaja anaž zizatča. ¹⁸ Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun taku cumpliskatchičha. Tuquiqui Yoozqui tjapa niž taku chiiñi profetanacžquiz chiikatchičha, tuž cjican, “Yooz cuchanžquita Cristuqui sufristanča”. Nii takuqui cumplissiča. ¹⁹ Jaziqui ančucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajžcu. Yoozquin quejpžca, ančuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliriqui ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquiča. ²⁰ Nižaza Yooz Jiliriqui wilta cuchanžcaquiča Jesucristo ančucalta uchta liwriñiqui. ²¹ Ima Jesucristuž wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquiča, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi žoñinacaž

mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquiča. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamspanča. ²² Moisesqui učhum tuquita ejpnacžquiz cjichiča: “Yooz Jiliri qui ančhucaquiz tsjii Yooz taku chiiñi profeta cuchanžcaquiča. Nii žoñiqui ančuca wajtchiz žoñinacžquiztanpacha ulnaquiča. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquiča. Ančhucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita žoñž taku tjapa kuztan nonžna, čhjulut chiyáčhaja, jalla nii. ²³ Jakziltat ana nižž taku nonznawk cječhaj niiqui, Israel wajtchiz žoñinacžquiztan pjaltaž cjequiča. Nižaza walja castictaž cjequiča”. Nuž cjiča Moisesqui. ²⁴ Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiñi profetanacaqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchuc. ²⁵ Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančhucaltajapa chiikatchiča. Ančhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachiča učhum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča: “Am majchmaatž cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa favora paa-ača wejrqui”. ²⁶ Yooz Ejpqui nižž Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichiča, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacaqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo

parti žoñinacžtan tjonchiča. ² Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaajnatča, tuž cjan:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nuž kjanapacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacaqui jacatataquiča, jalla nuž. —Jalla nižta

chiitiquiztan ancha žawjchiča nii jilirinacaqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitztatača. Nižaza carsilquiz majctatača, jakatažcama. Nii oraqui zeziqueyatača. ⁴ Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiichiichiž cjen, tama nonžni žoñinacaqui tjapa kuztan Yoozquin criichiča. Luctak criichi žoñinacakaz tsjii pjijska warankatača.

⁵ Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritča Anasqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷ Jalla nuž ajcziž cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchiča. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiquiz apantiskatžcu pewcziča, tuž cjan:

—Ančhucqui, ¿jakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pedružquiz tuž chiikatchiča:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjijctča, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchižlaja, jalla nii ziz pecaquiž niiqui, niil quint'asača. ¹⁰ Wejrnacqui ančuca yujcquiz weraral chiyča, ančhuc nii quintu

zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlča tjapa ančuca yujcquiz tsijtchi. Ančucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatchičha.

¹¹ Ančucqui kjuy pirkiñinacažtakaz nii zuma maz tjojtchičha, “Ana cusa” cjican. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta maztti ancha cusala, isquinquiz nonžta maz irata cjissičha. Yoozqui cjichičha, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriiñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchičha liwriiñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiztan ana iya liwriiñi žoñi žejlča. Jesucristupankaz učhum liwriiñi atasačha.

¹³ Jalla nuž Pedruqui chiichičha Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitačha, campuquin kamñi žoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiichičha, ana ekscan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichičha. Nižaza pajchipan cjissičha, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklaychitačha, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhjetinta žoñimi tsijtchi želatčha. Jalla nižtiquiztan ana čhjul quintrami chii atchičha. ¹⁵ Jalla nekztanaqui nii čhjepultan žoñinaca ajczquiztan ulanskatchičha. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlassičha, ¹⁶ tuž cjican:

—¿Čhjul učhum tii žoñinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén žoñinacaqui tinacaž paata milajru zizkalala. Tinacaqui pajk siñala tjeezičha. Anačha nicchuca učhumqui. ¹⁷ Tii chiitaqui ana iya

zizta cjisjapa, učhumqui ninacžquiz mantiz waquiziča, ana iya Jesusiž puntu parlajo. “Nižta parlaquiž niiqui, ančhucqui casticta cjequiča” jalla nuž chižinz waquiziča.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziča. Nekztan tuž chižinchiča:

—Jaziqui ančhucqui anaž iya parlaquiča nii Jesusiž tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjaajnaquiča Jesusiž puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiča.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan Juanžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucpachaž tantiyasa. ¿Chjulut walikaz Yooz yujcquiziya? ¿Ančucaž mantita caz wali cjesaya? už ¿Yooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriž chertanacami nonžtanacami parlis jaytasacha. Jalla nuž parlispanča wejrnacqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma ch'aanchiča. Pero nižtami ninacaqui cutztatača. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atchiča. Parti žoñinacami Yoozquin alawazziča, nižaza Yoozquin honora tjaachiča jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii čhetinta žoñiqui pusi tunc wata jilchiztača.

CRIICHI ZOÑINACAQUI MAYIZICHICHA

²³ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkchiča. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichiča, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami chiitčhaja, jalla nii liwj quint'ichiča.

²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arapachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachamča. ²⁵ Amtan Espíritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž chiikatchamča:

“¿Kjažtiquiztan Yooz quintra žawjchi chiichii nacionanacchiz žoñinacaqui? ¿Kjažtiquiztan tii muntu žoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niiž uchta Jesucristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjican cijrchiča Davidqui. ²⁷ Jalla tižta werarača. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtchiz žoñinacžtan, yekja wajtchiz žoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassiča wali zuma Jesusiž quintra paazjapa. Pero am Majch utchamča, tsjan chawc jiliri cjisjapa.

²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissiča. Nužquiz cjissiča. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchiča.

²⁹ Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ch'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkñi žoñinacžquiz, zuma tjup kuz tjaažcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaažcalla, laa žoñinaca čhjetinzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza milajrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. — Jalla nuž chiican Yoozquin mayizichiča.

³¹ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya

čekjinchiča. Nižaza tjapa ninacaqui Espíritu Santuž azi tanzicha ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličiča.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjiipanikaztača. Jakzilta zoñit cusasanacchiz želatčaja, nii zoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjcanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjižtakaz želatča, tjapa criichi zoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesusiž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipñipantača. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchiča. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir zoñi želatča. Jakzilta criichi zoñizlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjičñipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjičžcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojžñitača ana želinchiz zoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan zoñi želatča, Chipre cjita isla yokchiz zoñi. Nii José cjita criichi zoñiqui yekja tjuuchizzakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchiča apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjiča, “Zuma Kuzñi”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita zoñiqui tsjii yokchiztača. Nekztanaqui nii yoka tuychiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zjičchiča. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichiča.

5

ANANIAS, NIZAZA SAFIRA UJ PAACHICHA

¹ Yekja žoñi želatčha, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztačha. Ninacaqui persun yoka tuychizakazza. ² Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunal-tajapa parti čhjojchičha. Partillakaz chjitchičha apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuychižtakaz. Niiž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatčha. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichičha:

—Ananías, ¿kjažtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espíritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamčha. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapantakaya, ¿ana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaž, ¿ana jaa? ¿Kjažtiquiztan tižta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otchamčha; ana žoñžquiz k'otchamčha.

⁵ Pedruž nuž chiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojsičha. Jalla nižtiquiztan nii quintu nonchi žoñinacaqui ancha eksñi cjissičha. ⁶ Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojowanacaqui macjatchičha, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojowanacaqui tjati chjitchičha.

⁷ Tsjii čhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjonchinčha. Naaža lucu ticzi quintu ana zizatčha. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejtquiz maznalla. ¿Ančhuca yoka tuyta paaz nužullakazkaya?

Nekztanaqui naaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jesalla, nužullapančha.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjichičha:

—Ančhucqui Yooz Espíritu Santo incallz pecatča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii zancucž tjonča nii am lucu tjažtquiñinacaqui. Nižaza anziqiu amzakaz chjichaquiča.

¹⁰ Nii orapacha Pedruž kjojchquiz tjojtžcu ticzinča. Nii tjojtjowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin cherchiča. Nižaza jwezcu tjati chjitchiča naaža lucž latuquin. ¹¹ Jalla nižtiquiztan tjapa nii iclizziz žoñinacami, nižaza nii quintu nonchi žoñinacami ancha eksni cjissiča.

MILAJRUNACA PAATA

¹² Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitača žoñinacž cheran. Nižaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitača. ¹³ Ana jakzilta ana criichi žoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatča. Jalla nuž cjenami žoñinacaqui walja rispitchiča criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissiča, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja žoñinacaqui Yoozquin criichiča. ¹⁵ Nižaza laa žoñinacami callquin jweztatača. Callquin tjajz zquti chjinžcu, t'apžtatača. Nižaza camillquiz zakaz nonžtatača. Jalla nuž nonžta žejlcan Pedruž tjonz tjewziča, tsjii kjažta čhjetinta cjeajajo. Pedruž siwsallamekaj laa žoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitača. ¹⁶ Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacaqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjič zjičatča. Nižaza tjapa laa žoñinacaqui čhjetintatača.

*PEDRUZTAN JUANZTAN CARSILQUIZ
CHAWJCTA*

¹⁷ Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqui saduceo parti žoñinacžtan ancha iñizichiča.

¹⁸ Jalla nuž iñizižcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹ Jalla nuž carsilquiz chawjctaž cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsijtsna. Jesu-cristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹ Jalla nii anjilaž chiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkchiča. Timpluquin luzcu, tjaañi kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajczyča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zjijcajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čhjulumi wajtchiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichñi zultatunacaqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaž zinta pres žoñi želatča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančhucaž carsilquiz chawjcta zoñinacaqui timpluquin zoñinacžquiz tjaajinča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkchiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjijcchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti zoñinacaqui wejrnacž maztan čhjasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zjijcžcu, nii parliz kjuyquin tsijtskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii timplu chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjican:

²⁸ —Wejrnacqui ančhucaquiz ana iya parljaj cjichintala. Nižaza nii zoñž puntuquiztanaqui ana iya tjaajnaj cjichintala. Jaziqui, ¿chjulu paachinčuctajo? Ančhucqui tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčucča ančhuca tjaajintižtan. Nižaza nii zoñi contiquiztan wejtnacaquiz uj tjojtunz pecchinčucča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castanča. Niiž jarukaz zoñimi cazasača. ³⁰ Ančhucqui cruzquiz ch'awcžcu Jesusa conchinčucča. Nekztan učum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchiča. ³¹ Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchiča. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaachiča, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusača Liwriiñiqui, tii Israel wajtchiz zoñinaca kuz campiiskatajo, ninacž uj pertunta cjeyajo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizuča. Nižaza tisticu cjican wejrnacqui nii

chiyučha Espíritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espíritu Santo tjaacha niž kuzcama kamñi žoñinaczquiz. —Nuž cjican cjichiča Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonaczjapa ancha žawjchiča. Conz pecatča. ³⁴ Pero nii jilirinaczquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatča. Nižaza lii tjaajiñi maestra-tača niiqui. Tjapa žoñinacaqui nižquiz walja rispitiñitača. Jalla nii Gamaliel cjita žoñiqui tsi-jtsiča. Nuž tsijtscu mantichiča apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jiliri-naczquiz tuž cjichiča:

—Israel wajtchiz žoñinaca, ančhucqui tii žoñinaczquiztan cwitazaquiča. Anaž čhjulumi paaz waquiziča. ³⁶ Ančhucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita žoñiqui jeczquichiča. Nii žoñiqui “Wejrtča chekan žoñtqui”, tuž cjican ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac žoñinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača. Nekztanaqui nii apzñi žoñinacaqui wichanziča. Nužquiz niž tjaajintaqui tjatantatača. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinaczquiz tsjii Judas cjita žoñiqui jeczquichiča. Galilea wajtchiztača. Žoñinacaqui nii apzquichiča. Ultimquiziqui contazakaztača. Nekztanaqui niž apzñinacaqui wichanzi cjišiča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta wattanaca cjuñzcu, tii žoñinacz quintra anača čhjulumi paa. Ana tinaczquiz mitis waquiziča. Tii žoñinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjenaqui anaž tjurasacha. Orallaž kataquiča. ³⁹ Yooz kuzcamat tii žoñinacaqui paačhaja, jalla nekziqui tinacaqui anaž tjatanchuca cjesača. Tinacaqui Yooz parti

žoñinacažlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesača. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacž quintra anaj paala. —Jalla nuž cjican nii žoñinacžquin chiižinchiča Gamaliel cjita žoñiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztanaqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatača.

⁴¹ Jalla nuž cutztan, jilirinacž yujcquiztan ulanchiča. Yoozqui jalla nuž munchiča, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenaqui ancha cuntintutača apostolonacaqui.

⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjajnatča, nižaza tiraž paljayatča timpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristuča” cjiñitača.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatča. Nuž yaptiquiztan tsjii quiija žejlchiča. Griego taku chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacž quintra quijziča, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitača. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantacha.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawziča. Nekztanaqui tjappacha juntjapžcu ninacžquiz cjichiča:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquiziča, čhjerikaz atintisjapaqui. ³ Jilanaca,

pakallak žoñinaca ančhucacuztan kjurzna. Zuma kuzziz žoñi, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita žoñi, jalla nižaza zuma intintazzi žoñi, nižta žoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequiča. ⁴ Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintača. Nii langzquiz tiral kuz tjaa-ača.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichiča. Nekztanaqui pakallak zuma žoñinaca illztatača, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatača. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztača, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita kamñitača. Nižaza illztatača Felipižtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquia wajtchiz žoñitača. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztača, ana judío žoñi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak žoñinaca apostolonacžquin chjichtatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichiča, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjejajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi žoñinacaqui ančaž miratča. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča žoñinacž cheran. ⁹ Tsjii nooj tsjii kjaž judío

cuzturumpi paañi zoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judío cuzturumpi paañi zoñinacaqui “Liwriita zoñi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjažt Cirene wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Alejandría wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz zoñinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi zoñinacžtan, jalla nii zoñinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espíritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra zoñinacaqui toscar tisticunacaž taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chiichiča. Wejrnacqui nuž chiyanaqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra zoñinacaqui parti zoñinacžquiz walja zawjkatchiča. Zoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajiñi maestrunacami, tjapa ninacaqui zawjchi cjissiča. Nuž zawjchi cjiscu Esteban tanchiča. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apantižquichiča. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichiča:

—Tii zoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñiča, nižaza Yooz lii quintra chiiñiča. Nužupanž parliñiča. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz zoñiqui tii timplu pajlznaquiča”, nuž cjican tiiqui chiiñiča. Nižaza tiiqui cjiñiča, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquiča”. Nuž cjiñiča tiiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjutñi cherziča. Nii oraqui Estebanž yujcqui anjilž yujcztakaz cherziča.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui timplu chawc jiliriqiu Estebanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nekztanaqui Estebanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita žoñžquiz persuna tjeeziča. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitača. Imaž Harán yokquin kami okatča. ³ Nii oraqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznača”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchiča, Harán yokquin kami ojkchiča. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticziča. Nekztanaqui tekzi tii učhumž kamz yokquiz Abraham tjonchiča. Yoozza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čhjul yok irinsami tjaachiča. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatča. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchiča, tuž cjican: “Tii yoka amtapanž cjequiča. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacaž tanznaquiča”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž

chiichiĉha. ⁶ Niĉaza Yoozqui niĉĉquiz cjichiĉha, “Wiruĉaqui am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquiĉha, nacjuĉta ŉoĉinacaĉtakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquiĉha. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja ŉoĉĉ mantakaz paaquiĉha. Niĉaza sufrican kamaquiĉha”. ⁷ Niĉaza Yoozqui cjichiĉha: “Am majchmaatinaca sufriskatchiĉ cjenauqui, wejrqui nii sufriskatĉi ŉoĉinaca casticaĉha. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanĉcaquiĉha. Ulanĉcu tii yokquiz wejr sirwaquiĉha”. ⁸ Niĉaza Yooz Ejpqui tsjii compromiso paachiĉha Abrahamĉtan. Nii compromis jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchiĉha. Niĉaza quinsakal tjuĉquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niĉĉ persun majchquiz chimpuchiĉha. Wiruĉaqui Isaacqui niĉĉ majch Jacobĉquiz chimpuchiĉha. Wiruĉaqui niĉazakaz Jacobqui niĉĉ tuncapan lucmajch maatinacĉquiz chimpuchiĉha. Jacobĉ lucmajch maatinacĉquiztan tjonchiĉha uĉhum tuncapan t'akanaca.

⁹ Nii Jacobĉ majchnacaqui uĉhum tuquita atchi ejpnacataĉha. Ninacaqui José cjita lajkĉ quintra iĉziĉitaĉha. Jalla niĉtiquiztan ninacĉ lajk tuychiĉha. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtaĉha. Pero Yooz Ejpqui Josiĉtan chicapachataĉha nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi ŉelan Yoozqui José liwriichiĉha. Niĉaza walja zizĉi cjissiĉha. Jalla nuĉ cjen Fara n chawc jiliriqui Josiĉtan cuntintutaĉha. Nekztanaqui Faraonqui José utchiĉha, Egipto wajtchiz ŉoĉinaca mantiĉijapa, niĉaza Faraonĉ kjuychiz ŉoĉinaca

mantiñijapa.

¹¹ ‘Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchiča, ancha sufrichiča tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen učum tuquita ejpnacaqui ana čhjulu lujlsmi nii timpunacac wachatča. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiča, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu niž majchnaca cuchanchiča. Niiž majchnacaqui učum tuquita ejpnacatača. Jalla niitača primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wilta ojžcu, Josequi niž jilanacžquiz pajkatchiča. Jalla nižtiquiztan Egipto chawc jiliriqui Josiž familia pajchiča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichiča niž ejp Jacobo zjijcajo, nižaza tjapa familianacžtanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjijskani žoñitača. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkičiča Egipto yokquin. Nekzi ticziča Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza učum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruñaqi nii atchi ejpnacž tsjijnaca chjichtatača Siquem cjita yokquin. Nicju tjattatača Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paaztan kjaychiča Hamor cjita maatinacžquiztan.

¹⁷ ‘Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjan: “Am majchmaatinacžquiz tii yoka tjaacha”. Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinžcan Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratča Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriqui mantiz kallantichiča, ana

José pajñi. ¹⁹ Nii jiliriqui učum wajtchiz zoñž quintra pinsichiča. Nekztan anawal quintra paachiča učum tuquita atchi ejpnacžquiz. Nii jiliriqui mantichiča, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰ Jalla nii timpu Moisesqui majttatača. Ancha c'achja wawatača niiqui. Yoozqui nii wawžtan wali cuntintutača. Niiž maa ejpqui čhjep jiiz kjuyquiz mantiñchiča. ²¹ Ana iya nii wawa čhjoj čhjoji atžcu, kjuyquiztan chjitchiča. Nekztanaqui Egipto chawc jilirž persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinča. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinča. ²² Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa nii Egipto zoñnacž tjaajintanaca zizñi cjissiča. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma chiitiquiztanami walja rispittatača Moisesqui.

²³ 'Niiž pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel zoñnacžquin tsjii tjonzñi ojkz pecchiča. ²⁴ Jalla nuž tjonzñi ojkžcu cherchiča, tsjii Egipto zoñiqui tsjii Israel zoñi wjajtatča, jalla nii cherchiča. Nii Israel zoñžtan cjatžcu kijtchiča. Nekztan nii Egipto wjajtñi zoñžquiz ayni tjepuncan conchiča. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziča, Yoozqui nii utchiča, Israel zoñinaca Egipto zoñnacž mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichiča, Israel zoñinacaqui nižtazakaz zizziča. Pero nii Israel zoñinacazti ana nižta naaziča, Moisesqui Yooz uchta liwriiñi, jalla nii. ²⁶ Jaka tažuqui Moisesqui tsjii pucultan Israel zoñnacžtan ch'aasñi zalchiča. Jalla nuž zalžcu, pertunaskats pecchiča, tuž cjican: "Jilanaca, pucultan ančhucqui

Israel zoñinacchuccha. ¿Kjažtiquiztan ančhucpora ch'aasjo?" ²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paañi zoñiqui Moisés tewkziča, tuž cjican: "¿Ject am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo?" ²⁸ Zeczu Egipto zoñi conchamča. ¿Jazic wejrzam konz pecjo?" ²⁹ Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassiča Madián yokquin. Jalla nicju kamchiča nacjuñta zoñi cjenauqui. Nicju tjunatan zalzcu, pucultan ocjalchiz cjissiča, nii yokquin kaman.

³⁰ 'Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintača Moisesqui, Sinaí cjita cur žcati. Jalla nekz želan, tsjii anjilaqui nižžquin jeczquichiča, tsjii kalu ujžtan taaztažtakaz, nii taypiquiz. ³¹ Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiča. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziča Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiča: ³² "Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yooztča. Abrahamž Yooztča, nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča". Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiča. Iya ana cherzñi atchiča. ³³ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča: "Am čhjata chjojknazna. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokača. ³⁴ Wejrqui weriž illzta zoñinacaz sufriñi cherchinča nii Egipto yokquin kamñi. Nižaza ninacaz llaquizan ninaca kjawñi nonzinča. Jalla nižtiquiztan ninaca liwrii chjijwžquichinča. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnača Egipto yokquin".

³⁵ "Tuqui Israel wajtchiz zoñinacauqui Moisesquiz ana rispitchiča. Nižžquiz cjichiča: "¿Ject am jiliri utchejo, wejrnaca mantiñijapajo?" Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiča, Israel zoñinaca liwriyajo. Israel

žoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jeczquichi anjilaqui Moisesquiz yanapaquiča. ³⁶ Jalla nektanaqui Moisesqui učum tuquita atchi ejpnaca jwessiča nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča, nižaza Ljoc cjita kot taypiquiz tjakziča, jalla nuž milajru paachiča. Nektan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinaczquiz cjichiča: “Yoozqui wejr cuchanzquichiča ančhuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinaczquiztan yekja liwriiñi profeta cuchanzcaquiča. Jalla niž tjontan ančhucqui nižquiz caza”. Jalla nuž cjichiča Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel žoñinacztan ch'ekti yokquin žejlchiča, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla nekz tsjii anjilžtan parličiča. Nižaza učum tuquita atchi ejpnaczquiz palt'izinchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanziča, tjurñi Yooz taku. Učumnacaltajapa nii tanziča. Nižaza učumnacaquiz nii taku tjaajinchiča.

³⁹ ‘Učum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pecchiča. Ana pajz pecatča, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatča. ⁴⁰ Jalla nektanaqui učum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Yooznaca paažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiča Egipto yokquiztan. Pero anziqui anal zizi atuča, čjulukat nižquiz watčhani. Cunamit curquiztan ana quejpžcačhani”. ⁴¹ Jalla nektanaqui nii žoñinacaqui korquiztan tsjii

wac chul turu paakatchiĉha ninacĉtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiĉha. Niĉaza ninacaĉ paata yoozquiztan ancha cuntintutaĉha. ⁴² Jalla niĉtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiĉha, ninacĉ persun kuzcamakaz kamajo. Jalla niĉtiquiztan persun kuzcama cjiĉjican arajpach tjuĉimi, jiiĉimi, warawaranacami sirwichiĉha. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku chiiĉi profetanacaĉ cjiĉrta liwruquiz tuĉ cjiĉrtataĉha:

“Israel ŉoĉinaca, anĉhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinĉhucĉha. ĆWejtquin sirwisjapa niĉta paachinĉhucjo? ⁴³ Anapanĉha. Antis Moloc cjita ŉoĉiĉ paata yoozquin jawkchinĉhucĉha nii wilananaca. Niĉaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinĉhucĉha. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinĉhucĉha wilana tjaacan. Niĉaza anĉhuca tuqui nii ŉoĉiĉ paata yooznaca chjitskatiĉhuctaĉha. Anĉhucpachaĉ niĉta yooznaca paachinĉhucqui, nekz sirwizjapa. Jalla niĉtiquiztan anĉhuc jwesaĉha anĉhuca kamz yokquiztan. Jalla nuĉ jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctuĉtan chjichaĉha”.

Jalla nuĉ Yooz tawk liwruquiz cjiĉrtataĉha.

⁴⁴ ‘Ch'ekti yokquin ojklaycan uĉhum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztaĉha. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeeziĉha. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatataĉha. Nekziqui Yoozqui sirwitataĉha. ⁴⁵ Nii zkiz timplu uĉhum tuquita ejpnacaqui tanziĉha irinsaĉtakaz.

Josuež irpita, učhum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchičha, Canaán yokquín luzcan. Nekz žejlñi žoñinacžquiztan nii yoka tanzičha. Yooz pacha nii žoñinaca chjatkatchičha, učhum tuquita ejpnacžquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla nekz kamchičha Davidž kamtacama. ⁴⁶ David cjita jiliriqui Yooziž ancha okžtatačha. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatčha Yooz sirwizjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ul-timquiziqui Salomón cjita Davidž majch, ničha Yooz timplu cjican kjuychiqui. ⁴⁸ Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž žoñiž kjuyta kjuyquiz želasācha. Jalla nuž cjichizakazza tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjiirchičha nii profet žoñiqui:

⁴⁹ “Wejt mantis julzza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kjojcha jeejzkatzjapažtakazza. ¿Chjuluz cheechi kjuya ančhucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjičha Yooz Jiliriqui. ¿Jakziqint wejt jeejz yoka žejljo? ⁵⁰ Wejrtčha tjappacha paachintqui”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjiirtatačha.

⁵¹ Nižaza Estebanqui tira chiichičha, tuž cjican:
—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpančha, ana Yoozquín kuzzizčhucčha. Cjuñchizčhucčha pero ana Yooz taku nonzinčhucčha. Nižaza ančhucqui Yooz Espíritu Santužquiz anapan caziñchucčha. Tuquita ejpž nižtazakazza ančhucqui. ⁵² Ančuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku chiiñi profetanacžquiz ana rispitchipančha. Antis sufriskatchipančha. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma žoñiž tjonz mazinchičha. Ančuca

tuquita ejpnacazti ninaca conchiča. Jaziqui nii zuma žoñiqui tjonchiča. Ančuczti nii žoñi preso tankatchinčucča, y nižaza conkatchinčucča. ⁵³ Anjilanacaqui ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana cazziñčucča. —Jalla nuž Estebanqui paljaychiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž chiita taku nonžcu, ancha zawjchiča. Nižaza Estebanž quindra izke jojchiča, ninacazž zawjchi tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanhti Espíritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaqui Estebanqui arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžquiñi cherchiča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz Jesusa tsijsi cherchizakazza. ⁵⁶ Nekztan Estebanqui cjichiča:
—¡Araypach kjutñi cheržna! Araypacha cjetzil cheruča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijsi žejlča Jesusa Yooz Maatiqui.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžñi yujcchiča. Cjuñi chawcziča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalchiča tanzjapa. ⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiz-tan jwessiča. Nekztan wajtž tjiiquin, maztan čhajcchiča. Nii maz čhajcñi žoñinacaqui tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacž zquti cwitižinajo ecchiča. ⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan per-tunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8

CRIICHI ZOÑINACA WICHANZI

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacz quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criichi zoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti ana wichanziča. ² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaqui Estebanž curpu tjazziča. Nižaza ancha kaachiča nižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita zoñiqui criichinacz quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojktčhaja, jalla nicju liwriiñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi zoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii zoñiqui tsjii Samaria yokquiz zejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan zoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii zoñinacaqui Felipiž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipiž paata milajrunaca cheržcu, niž chiita taku tjapa kuztan catokčiča. ⁷ Walja zajraž tanta zoñinacaqui čhjetintatača. Nii laa zoñinaczquiztan zajraqui kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch zoñimi cojumi

čhjetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir zoñi želatča. Tuquitanpacha wayt'iri ojklayñi zoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰ Jalla niž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooz-takazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipiqui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljayičiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitiquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criichiqui, nižaza bautistatača. Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipiž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan.

¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtajapa Yoozquin mayizichiča, Espíritu Santu tanznajo.

¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espíritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan

alajakaz bautistatakalča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espíritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espíritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espíritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtiquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langzquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsisnaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčhani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čhjulumi tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nekztanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma chiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nekztanaqui

Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriiñi Yooz taku paljayñi ojklaychiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpchiča Jerusalén watja.

FELIPZTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ZOŇŽTAN

²⁶ Niiž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichiča:

—Zaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojkñi jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui. ²⁷ Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojkchiča. Nii jiczquiz ojkcan tsjii Etiopía wajtchiz žoňžtan zalchiča. Nii žoňiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi žoňitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritacha Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwitiñi žoňiqui. Nii žoňiqui Jerusalén watja ojkchitača werar Yooz rispitsjapa.

²⁸ Jaziqui persun watja quepi ojkchiča. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaiás cjjirta Yooz taku liican. Isaiastača tuquita Yooz taku chiiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Felipžquiz cjichiča:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii žoňiqui Isaiás cjjirta Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewczyča, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii žoňiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii žoňiqui Felipe kjawziča, nii autu juntuñ yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cjiirta Yooz taku tuž cjetča:
 “Uuzažtakaz coni chjichtaž cjequiča.
 Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii
 čhjipñi žoñžquiziqui, jalla nižta konz
 oraqui ch'ujuž cjequiča niiqui. Anaž
 chiyaquiča. ³³ Zuma kamañchiz cjenami
 ombrawillta cjequiča. Ana čjul justici-
 ami wataquiča. Niiž majchmaatquiztan,
 ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa
 želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira
 tucuzinznaquiča”.

³⁴ Jalla nii ližcu nii jiliriqui Felipžquiz
 pewcziča tuž cjican:

—¿Jecz puntuquiztan tii profetaž cjiirta chiijo?
 ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už ¿yekja žoñž
 puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku
 puntuquiztan tjaajñi kallantichiča. Jesucristuž
 puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma
 liwriiñi taku tjaajziča. ³⁶ Jalla nekztanaqui tsjii
 wijiña macjatcan, nii jiliriqui cjichiča:

—Tekz kjaz žejlča. ¿Anaj tii kjazquiz bautista
 cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiž niiqui,
 bautistam cjesača.

Nii jiliriqui kjaaziča tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchča, jalla nii tjapa
 kuztan criyuča.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'ICHICHA

³⁸ Jalla nekztanaqui nii cawall autu
 tsijtskatchiča. Nekztanaqui pucultan

chjijwžquichiča kjaz kjutñi. Nekztanaqui Felipiqui nii jiliri bautissiča. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espíritu Santuqui Felipe chjitchiča. Felipiqui ana iya tjenchiča nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliri qui tira ojkchiča cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatača. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriiñi Yooz taku paljayñi ojkchiča, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Sauluqui Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatča. Anapanž jaytiz pecatča. Nekztanaqui timplu chawc jiliri cherzñi ojkchiča. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychiča. Damasco cjita watja ojkz pecatča. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatča, Yooz jiczquiz luzñi žoñinaca kjurzjapa, criichi luctaka cjiñi maataka cjiñi kjurzjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatča, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayzjapa ortina maychiča. ³ Ortina jwescu, ojkchiča Damasco cjita wajt kjutñi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichiča niž muytata. ⁴ Sauluqui yokquiz tjojtsiča. Jalla nuž tjojtzc tsjii jora nonziča, tuž cjiñi:

—Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quin-tramjo?

⁵ Nekztanaqui Sauluqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt jiliri, ¿ject amya?

Nii tsewctan chiiñi joraqui kjaaziča, tuž cjican:
 —Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintram paača. Nuž paacan, ampacham quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paača. Jalla nižta irata am persun quintram paača.

⁶ Nekztanaqui Sauluqui tsucžcu cjatinzka tjonziča niiž curpuqui. Nekztanaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, ěhju lu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliri qui cjichiča:

—Zaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiča ěhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayñi žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacaqui nonzizakazza nii jora chiižquiñi. Pero ana cherchiča jecmi. ⁸ Jalla nekztanaqui Sauluqui žaaziča yokquiztan. Jalla nuž žaazcu ěhjujquiqui cjetziča, pero ana wira cheri atchiča. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja ěhjitichiča niižtan chica ojklayñi žoñinacaqui. ⁹ Jalla nii wajtquin ěhjep maj ana cherñi žejlchiča. Nižaza ana ěhjeri lužlñi anaza kjaz licñi žejlchiča.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoñi želatča. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliri qui jecžquichiča wiiquin, tuž cjican:

—¡Ananías!

Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekziča wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliri qui cjichiča:

—Zaažna. Sok'o cjita call kjutñi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewczna, tuž cjican: “ěSaulo, Tarso wajtchiz žoñi anaj žejlya?” Jalla nuž

pewcznaquiĉha. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiĉha. ¹² Tsĵii wiiquin chjuužcan, tižta cherĉiĉha Sauluqui. Tsĵii Ananías cĵita žoñiqui niizquiz luzziĉha. Jalla nuž luzcu kjaržtan niiz juntuñ lanziĉha wilta cherajo. Chjuužcan Sauluqui jalla nuž cherĉiĉha.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cĵiĉiĉha:

—Wejt Jiliri, tii žoñžquiztan wacchi quintunaca nonĉinĉha. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiĉha amquin criĉinacžquiz. ¹⁴ Anziqui tekzpacha tjonzizakazza. Timplu chawc jiliriž tjaata ortinĉiz tjonĉiĉha, tjapa amquin rispitiñi žoñinaca tanžcu preso chĵitsjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriĉiĉha:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoñi illzinĉha, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionĉiz žoñinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionĉiz žoñinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiĉha tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliñiž cĵen anĉa sufraquiĉha. Wejrqui niizquiz intintiskataĉha jalla niiz sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojĉiĉha jakziquin Saulo želatĉhaja, jalla niĉju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niiz juntuñ lanziĉha, tuž cĵican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriĉiĉha. Jalla nii Jesusa Jiliriĉiĉha wejtquin mantižquiĉha, am wilta cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž ĉhjujquiztan ĉh'iz ĉjapžtakaz tjojtsiĉha. Nekztan wilta ĉerñi ĉjis-siĉha. Nekztanaqui Sauluqui žaaziĉha, nižaza

bautista cjissiċha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui ċhjeri lujlżcu, wilta azi tanzिċha. Nekztan tsjii kjaż maj Damasco cjita wajtquin kamċiċha Yoozquin criichinacżtan.

SAULUQUI JESUSIZ PUNTUQUIZTAN PALJAY-CHICHA

²⁰ Jalla nuż kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiż puntuquiztan paljayi kallantichiċha tuż cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanċha.

²¹ Nii nonzñi žoñinacaqui ispantichiċha, tuż cjican:

—Tii žoñiqui Jerusalén wajtquin ojklayċiċha Jesucristużquin rispitiñi žoñinaca tani. Tekzizakaz tjonċiċha Jesucristużquin criichinaca tanażlani. Niżaza preso ċhjichażlani, timplu jilirinacżquin intirjizjapa. Jalla nii žoñipanċha, ¿ana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parliċiċha. Juc'anti juc'anti atipñi takunacżtan parliċiċha. Zuma kjana intintiskatchiċha, Jesusa Yooziż cuchanżquita Cristuċha, jalla nii. Jalla nuż intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamñi judionacami kuz inakaz turwaysi quirċiċha.

SAULUQUI ATIPCHICHA

²³ Tsjii kjaż majquiztan nii žejlñi judío žoñinacaqui palt'ichiċha Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoñinacaż conz palt'ita zizziċha Sauluqui. Majiñami weenami wajtż zana tjewsnatċha, ċhjulorat wajtquiztan ulnaċhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaażcu, Saulo ċhjijunżquichiċha. Tsjii pajk alto murallaż

muyuntitatacha nii watjaqui. Jalla nii juntun chijunchicha zawncchuc. Jalla nuż atipassiicha Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHICHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpzcu Yoozquin criichi zoñinacztan ajcz pecatcha. Nii criichinacazti Saulużtan ajcz eksicha. “Ana ultimu Yoozquin criichiżcaa” cjican kuzquiz pinsichiicha.

²⁷ Jalla nuż cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchicha, apostolonacztan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolunacżquin mazziicha, jaknużt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jilirżtan zaltchaja, jalla nii. Niżaza jaknużt Jesucristo Jiliriqui Saulużquiz paljaychichalaja, nii mazni. Niżaza jaknużt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parlichaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychicha; niżaza hermanonacztan kamchicha. ²⁹ Jalla nuż žejlcan Sauluqui Jesucristuż puntuquiztan tjup kuzziz paljaychicha.

Niżaza griego taku chiiñi judionacztan ch'aascan parlichicha. Nii zoñinacaqui Saulo konz pecatcha.

³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchicha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchicha.

³¹ Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatcha iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuż tjappacha walipantača. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatča. Rispitni kuzziztača. Niżaza Espiritu Santuqui ninaca

kuzñitača, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchiča Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS CHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi zoñžquiztan zoñi tjontjonžcan ojklayatča. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti zoñinacžquiz tjonzñi ojkchiča. ³³ Jalla nicju Eneas cjita zoñžtan zalchiča. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatča, tjajz ajpzquiz želatča. ³⁴ Nekztanaqui Pedruqui nižquiz cjichiča:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquiča. Zaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaaziča. ³⁵ Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamñi zoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamñi zoñinacami nii zuch zoñi čhjetinta cherchiča. Nekztanaqui niž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichiča. Nižaza Yooz kamañchiz cjissiča.

DORCAS CJITI ZON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatča, Tabita cjiti. Griego tawkquiz Dorcas cjiti tjuuchiztača. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantača, nižaza t'akjir zoñinaca okzniñtača. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinča. Ima tjatcan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatača. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatača. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatča. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui

pucultan žoñinaca cuchanchičha Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtsu ninacžtan ojkchiča. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatača, Dorcas curpu majcžta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatča. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeeziča Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchičha. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichiča. Naa ticzin žona curpu kjutñi cheržcu chiichiča, tuž cjican:

—Tabita, žaažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhujcqui cjetzinča. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinča. ⁴¹ Pedruqui naaža kjarcu tanzičha, nekztan tsijtskatchičha. Nuž tsijtskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawziča. Nekztan Dorcas žejtchin tjeeziča. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizziča. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichiča. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchiča, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžñitača.

10

PEDRUŽTAN CORNELIUŽTAN

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita žoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritacha, Italian cjita regimientoquiztan. ² Jalla nii jiliriqiu nižž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitiñitača.

Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³ Tsjii noojiqui majñakak ora chjuuztažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižquin tjonžquichiča tuž cjican:

—¡Cornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewczyča:

—Wejt Jiliri, žčhjulutaya? —cjican.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuñža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koñz langžñi žoñiča. Niiž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojektanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizzakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Niiž jaka tažiqui nii čhjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui Pedruqui kjuy juntuñta patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii

oraqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čhjeri eeskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čhjeri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chjijwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kjojchanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjican:

—Pedru, tsijtsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrqui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chiižquichiča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujlžjapa” cjican. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlžjapa. Lii quintrača” cjicanaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutñi waytitatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Nii chjuužtakaz cherta ĵaknužt cjii? ĵČhjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatž pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoñinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoñinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjican:

—¿Simón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espíritu Santuqui niž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Chjepultan žoñinaca am kjurča. ²⁰ Tsijtsna. Chjijwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui chji-jwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurča. Wejrtča nitqui. ¿Čhjulquin ančhucqui tjonchinčhuctay?

²² Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriž cuchanžquita tjonuča wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoñiča. Nižaza niiqui Yooz rispitiča. Tjapa judío žoñinacaqui niž zuma kamañ wira quint'iñiča. Tsjii Yooz anjilaqui nižquin mantichiča, tuž cjican: “Žoñinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nekz tjajžinčiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkčiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižtan chica ojkčiča.

²⁴ Niž kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjew-znatča niž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma

mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawzičha, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižtan zalchičha. Nekztan Pedruž yujcquiz quillzičha, nii amzjapa.

²⁶ Pedruzti tsijtskatchičha, tuž cjican:

—Tsijtsna amqui. Wejrmi am irat žoñizakaztčha. Anačha Yooztakaztčha.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzzičha. Nii kjuyquin walja ajczi žoñinaca zalchičha.

²⁸ Pedruqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío žoñiqui yekja wajtchiz žoñžtan anaž mazi cjisnasačha, anaž ninacžtan ajcznasačha. Nižaza yekja wajtchiz žoñž kjuyquin anaž tjonznasačha. Jalla nuž judiož lii cjičha. Pero Yoozqui wejr intintiskatchičha. Anziqiu čhjul žoñimi Yooz partiquiz cjesačha, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizučha, “Nii žoñiqui ana Yooz partiquiz cjesačha” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž čhižcu tjonchinčha; judionacž lii quintra cjenami ana nicchinčha. Pero ziz pecučha, ¿kjažtiquiztan wejr kjawzinčhuca ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaazičha tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuñi wattan tii majñakak ora wejrqui kjuyquiz želatučha, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja llijñi zquitchiz žoñiqui wejtquiz jecžquichičha.

³¹ Nižaza wejtquiz cjichičha: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonzičha. Nižaza amiž t'akjir žoñinacžquiz okztanaca cjuñzičha. ³² Jaziqiu Jope wajtquin žoñinaca cuchna, Simona zjijcajo. Nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitačha. Yekja Simonž

kjuyquiz alujazi žejpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koňz langzñi žoňiča. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz chiichiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii chiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUZ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjan:

—Jaziqui intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlñi žoňinaca anaž yekja yekja illilla. ³⁵ Yoozquin rispitznaquiž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiž niiqui, Yoozqui jakzilta čjul wajtchiz žoňžquizimi asiptasača. Anziqui jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel žoňinacžquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamañ puntu zizkatchiča. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisni atasacha, jalla nii. Jesucristuča čjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watčaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoňinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niž persun Galilea yokquiz obranaca tjeezñi kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoňitača. Yooz Ejpqui nižquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoňinaca liwriican. Jalla nuž paachiča,

Yooz Ejpžtan nižtan chicapachaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasača wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruñacqui Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan conta ticziča. ⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizikatchiča. ⁴¹ Jesusaqui parti žoñinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan nižtan juntuluassinča, nižaza kjazmi juntuluassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliriqui žejtñi žoñimi ticzi žoñimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui. ⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan crijačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUZ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, Espíritu Santuqui tjapa niž chiita taku nonžñi žoñinacžquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoñinacaqui ispantichi quirchiča, Espíritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoñinacžquiziqui. ⁴⁶ Espíritu Santo tanžcu, nii žoñinacaqui yekja ana pajta taku chiichiyatča.

Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espíritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espíritu Santo tjaatazakazza. Jaziqiu tinaca bautista cjisjapa, ¿jec žoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjejajo. Nekztanaqui nii žoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

11

PEDRUZ JUDIO ŽOÑINACŽQUIZ MAZTA

¹ Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quintu nonchiča, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. ² Pedruqui Jerusalén watja quejpžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintra chuchchiča, ³ tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonzñi ojkchamtajo? ¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

⁴ Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt watčhaja primerquiztan-pacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichiča:

⁵ —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherchinča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichiča. Niiž pajkpic puntuquiztan

žcucžintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla neksz wejr tirichuc irantižquichiča. ⁶ Jalla nuž irantižquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherčinča tjapaman pajkpic kjojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherčinča. ⁷ Nii orazakaz tsewctan tsjii žoňž joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichiča tuž cjican: “Pedro, tsijtsna. Conžna. Nižaza lujlzna”. ⁸ Wejrzti kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasacha, am lii quintrača. Jaziqui nižta anal paasača wejrqui”. ⁹ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican: “Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui lujljapa’ cjican. Nii Yooz zuma cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaz’ cjeella. Yooziž chiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaz. Lii quintrača’ cjicanaqui”. ¹⁰ Jalla nuž čhjep wilta watchiča, nekztanaqui nii mantilaqui waytitatača tsewcchucpacha. ¹¹ Nekztanaqui čhjepultan žoňinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kjuri. ¹² Nižaza Espiritu Santuqui wejr mantichiča ninacžtan ana paysnakcan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejtтан chica ojkchiča. Jalla nicju irantižcu, tjappacha wejrnacqui tsjii žoňž kjuyquiz luzazzinča. ¹³ Nižaza nii kjuychiz žoňiqui wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt nižž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsijtsi cherchiquiča. Nižaza nii anjilaqui nižžquiz tuž

cjichiquičha: “Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawznajo. Niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. ¹⁴ Jalla niiqui amquiz chiyaquičha, jaknužt ammi nižaza tjapa am familianacami liwriita cječhaja, jalla nuž”. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallantitan, Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učumnacaquiz lutzčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla nekztanaqui wejrqui Jesusaž niiž tuqui chiita taku cjuñzinča. Jesucristo Jiliriqui cjichiča, “Juanqui kjaztan bautisñipantača. Ančhucqui antis Espíritu Santužtan bautistaž cjequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquiz criichiž cjen Yoozqui učumnacaquiz Espíritu Santo tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo tjaachiča. Jaziqui wejrqui anal Yooz quintra cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quintu nonztiquiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchiča. Nužquiz ch'ujquichiča. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz žoñinacaqui persun ujnaca pajžcu, nižaza persun kuznaca campiižcu, jalla nekztan ninacaqui persun ujnacquiztan per-tuntazakaz cjequičha. Nižaza wiñaya Yooztan kamaquičha.

CRIICHI ZOÑINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakaz walja tanzquin cjissiča. Jalla nuž cjen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutñi wichanziča. Jalla nicju

liwriiñi Yooz takunaca parlichicha. Judío zoñinacžquiz alaja parlichicha, ana yekja zoñinacžquiziqui. ²⁰ Yekjapa criichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchicha. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichicha. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío zoñinacžquiz parlichizakazza Liwriiñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitiquiztanaqui walja zoñinacaqui tuquita cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichicha.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchicha. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita zoñi cuchanchicha Antioquía watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchicha, jaknužt Yoozqui neks žejlñi criichinacžquiz okztčaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutača. Jaziqui Bernabequi tjappachquiz chiižinichicha, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquicha.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma zoñitača. Niiqui Espíritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja zoñinaca Yoozquin macjatskatžquichicha Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchicha Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchicha. ²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchicha. Tama zoñinacžquiz Yooz

taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiča. ²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajczñi criichinacž taypiquiz tsijtsiča. Tsijtsan Yooz Espíritu Santuqui nii Agabo chikatchiča, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali čher mach'a želaquiča.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jiliriž mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapñi cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

12

JACOBO CJITA APOSTOL CONTACHA

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriqiu yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchiča.

² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiča pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatača. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipchiča. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjižstatača. ⁴ Pedro preso

tantiquiztan, carsilquiz chawctatača. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilñi uchtatača. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztača. Pascua pjijsa pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiča, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatča, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca niižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatča.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatča žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesan nii ween Pedruqui tjajatča, carinžtan čejlta pucultan zultatž taypiquiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanzquiz wijilatča. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripinit Yooz anjilaqui tjonchiča. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjančiča. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanziča. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchiča. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychiča:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čejlta carinaqui jutztoka tjojtsiča. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichiča:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichiča:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulančiča carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchiča. “Chju-uznoka wejrqui” cjican pinsatča. ¹⁰ Jalla nekz-

tanaqui primera wijilñi zultatu watchiĉha. Nekztanaqui nii jaru wijilñi zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichiĉha. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsiĉha. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulanchiĉha, niĉaza ojkchiĉha. Jalla nuĉ cjen yekja callquin zina ectaĉha. Anjilaqui nuĉquiz jutztokaz katchiĉha. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naaziĉha, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichiĉha:

—Ultim werara liwriitaĉ wejrqui. Anal chju-uznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliriqui niĉ anjila cuchanĉquichiĉha wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, niĉaza nii anawali paaz pecni judio ŉoñinacĉ kjarquiztan.

¹² Jalla nuĉ pinsican, Pedruqui Mariá kjuya ojkchiĉha. Naa Mariiqui Juanĉ maataĉha. Juanĉ tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztaĉha. Jalla naaĉa kjuyquin walja Yoozquin criichi ŉoñinacaqui ajczitaĉha, nii ora Yoozquin mayizatĉha. ¹³ Pedruĉ kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanĉquichinĉha, ject tjonchi, cjican. ¹⁴ Pedruĉ jora ĉhajzcu, ancha cuntintu zajtchinĉha partinacĉquin mazni, Pedruĉha tjonchi, cjican. Tjatzintaĉha, nii patio zana cjetzinz. ¹⁵ Nii quintu nonzcu, criichi ŉoñinacaqui cjichiĉha:

—¡Amqui lucuratamĉha!

Jalla nuĉ chiyan, naaqui werarapanĉha cjichinĉha. Nii partinacazti cjichiĉha:

—Anaĉ nii cjesaĉha. Niiĉ animuzlani anjilaĉlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okĉzinchiĉha. Nekztan chawjcz cjetĉzinchiĉha. Pedro cherĉzcu, walja tsucchi cjissiĉha. ¹⁷ Pero Pedruqui kjarĉtan siĉala

utchiča nii ajczi žoñinaca ch'uj cjejajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichiča, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitčhaja, jalla nii. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui nužuzakaz quint'aquiča Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichiča.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchiča, yekja kjutñi ojkzjapa.

¹⁸ Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlñi cheržcuqui, nii wijilñi zultatunacaqui ancha tsucchiča, nižaza kuz turwayskatchiča. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana wira jaknuž zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchiča. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilñi zultatunacžquiz zumpacha pewcpewcziča. Jalla nuž pewc pewcžcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZICHA

²⁰ Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacž quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čhjeržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninacžta favora tjurt'ižinajo, Herodes ana quintra cjejajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjejajo. Jalla

nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niiz wali jilir zquti cujtsiĉha audiencia watzjapa. Jalla nuž zquti cujtžcu, niiz mantiñi sillquin julziĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca ĉiichiĉha.
²² Jalla nuž ĉiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichiĉha, tuž cjican:

—Tii ĉiifñi žoñiqui anaĉha ina žoñi. ¡Antis yooz-panĉha!

²³ Jalla nuž kjawtiquiztan Herodesqui cuntintutaĉha, nii žoñinacaž kjawta taku ana nicz pecatĉha, “Anaĉha wejrqui Yooztqui” cjicanaqui. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiĉha. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriĉha niiz anjila cuchanžquichiĉha, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjžcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziĉha.

²⁴ Pero nii liwriifñi Yooz takuĉha tjapa kjutñi parlita cjissiĉha. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiĉha.

²⁵ Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjžcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquía quejpĉhiĉha. Nižaza Juan ĉjichcu ojkĉhiĉha. Juanqui niiz tsjii tjuuĉha Marcos cjitazakaztaĉha.

13

BERNABEZTAN SAULUZTAN CUCHANTA

¹ Antioquía wajtĉhiz Yoozquin criichi žoñinacžquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku ĉiifñi profetanaca želatĉha. Jalla tinacataĉha: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztaĉha), Lucio (Cirene wajtĉhiz žoñitaĉha), nižaza Manaén (niiĉha)

junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ² Tsji nooj Yoozquin alawazjapa ajczitača, nižaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espíritu Santuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizizcu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajžcajo.

BERNABEZTAN SAULUZTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espíritu Santuž cuchanžquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Seleucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵ Jalla nicju irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacž ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiča. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Nižtami Pafos cjita watja irantichiča. Jalla nicju tsji judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Barjesús cji-tatača. Nii žoñiqui laykatalča. Nižaza toscara chiiñitakalča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakalča. ⁷ Jalla nii layka žoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatalča. Jalla nii jiliriqui cusa zizni žoñitača. Nii žoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiča. ⁸ Nii layka žoñiqui ninacž quintra chiichiča, nii jiliriqui ana

Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjejajo. Nii layka žoňž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii Pabluqui Espíritu Santuž irpitapantača. Nii layka žoňž Yooz tawk quintra chiitiquiztan, Pabluqui nii žoňž kjutňi zumpacha cherziča, ¹⁰ tuž cjican:

—Amqui anawalimča. Incallňamča. Amqui zajriž maamimča. Nižaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjutňi intintiskatz pecňampanča. ¿Kjažtiquiztan nižta amjo?

¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquiča. Zuram cjequiča. Tsjii kjaž maj tii tjuň sii anam cheraquiča.

Jalla nii orapacha zura cjissiča, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka žoňiqui tsjii žoňi kjurchiča niž kjarcu tanžcu chjichňijapa.

¹² Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin criičiča. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispantichi quirčiča nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pabluqui niž mazinacžtan warcu zalčiča Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nekztan Perge cjita watja irantichiča. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nekztan Juanqui ninaca ecchiča, Jerusalén watja quejppžquichiča. ¹⁴ Nekztanaqui ninacaqui Pergequiztan watchiča Antioquia watja.

Antioquia watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeejz tjuňquiz luzziča tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nekztanaqui luzcu, julziča.

¹⁵ Jalla nuž želan cijirta Yooz tawk liwruqui

liitatača, Moisés cjiirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cjiirta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž liižcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachaž chiya.

¹⁶ Nekztanaqui Pabluqui tsijtsiča. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchiča. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispitñi žoñinaca, nonžna. ¹⁷ Israel wajtchiz žoñinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaca illziča nižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiča yekja wajtchiz žoñinacažtakaz. Jalla nižta želanami Yoozqui walja mirkatchiča. Wiruñaquei Yooz Ejpqui niž azi tjeezcan jwezquichiča nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichiča. ¹⁹ Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatančiča Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nekztanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utčiča učum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz učum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri mayčiča ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl illziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis

majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²² Nekztanaqui Yoozqui niž puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nekztanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita žoñi nayuča Isaiž majchča. Tii žoñiž cjen ancha cuntintutča. Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ²³ Tsjii Davidžquiztan majchmaati ojkñiqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajtchiz žoñinaca liwriizjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanžquichiča Israel žoñinaczquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinaczquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsichaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriiñi Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niž jilirinacami, jecčhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeejz tjuñquiz judionacz ajcz kjuyquin tuquita profetanacz cjiirta taku liiñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača

tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjisckatchičha, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana čjul ujmi watchičha, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychičha, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla tjapa nii cjiirta takunaca cumplissičha. Nii taku cumplisiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchičha. Nekztanaqui niž curpu tjattatačha. ³⁰ Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchičha. ³¹ Nekztanaqui tsji kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinacžquiz tjontjonzičha. Niž mazinacaqui nižtan chica ojkchičha Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqiu žoñinacžquiz niž puntuquiztan tiraž parličha.

³² Jaziqui Yoozqui učum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchičha. Wejrnacqui nii cumplista takunaca zjicchinčha ančhucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucaquiz parlučha. Yoozqui učum ejpnacžquiz taku ecchičha. ³³ Učumqui nii tuquita atchi ejpnacžquiztan tjonchinčha. Učumnacalta Yoozqui niž ecta taku cumplissičha, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cjiirtatačha tuž cjican: “Amqui wejt maatimčha. Tonj tjuñi žejtkatchinčha”. ³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiichičha, tuž cjican: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatačha, ana wira sipulturquiz mojkzjapa”. Jalla nii puntuquiztan chičha cjiirta Yooz takuqui, tuž cjican: “Yoozqui Davidžquiz

taku ecchiča, jalla nii tawk jaru ančucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”. ³⁵ Jalla nužpan chiiča tsjii salmuquiziqui, tuž cjan: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”. ³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niiž timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantichaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niiž ejpnaca irata. Nekztan niiž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča. ³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpuzti ana mojkchiča. ³⁸ Jilanaca, ančucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančucaquiz parluča. ³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisñi atča. Jesusižquiz macjatchi cjenaqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača. ⁴⁰ Jaziqui ančucqui cwit'aza, ana nii tuquita cijjrta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cijjrchiča, tuž cjan:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintražñinaca, azzucaž ančucqui, nižaza chjatkachucaž ančucqui. Wejrqui Yooz Ejptča. Ančuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančucaquiz quint'ichi cjenami ančucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niiž mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana judionacž ejpchiz žoñinaca želatča. Jalla ni-

nacaqui roct'azziča, tuž cjican:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejt-nacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apziča. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachiča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča Yooz taku nonzjapa.

⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichiča. Nekztanaqui Pabluž quintra chi-ichiča, niž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchiča. ⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekskcu chiichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui judío žoñinacčhucča. Nižtiquiztan ančhucacquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistanča. Ančhuczti tii Yooz taku anaž nonz pecča. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecča, jalla nuž tantiichinčhucča ančhucqui. Jalla nižtiquiztan anziqui ana judío ejpchiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayača. ⁴⁷ Jalla nuž mantichiča Yooz Ejp Jiliriqiu, tuž cjican:

“Wejrqui ančhucacquiz utchinča, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucraž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequiča”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpchiz žoñinacaqui ancha chipchiča. Nižaza Yooz

tawk puntuquiztan, tuž cjichiča: “Tii Yooz takuqui zumapanča”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichiča. ⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatača. ⁵⁰ Judío žoñinacazti quintra aptazziča. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichiča. Nii judío žoñinacaz cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatzcama. ⁵¹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kojchquiztan zcatchi pulpu tsajsiča. Jalla nii tsajstaqui tsjii siñalažtakaztača nii wajtchiz žoñinacž quintrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkiča. ⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutača. Nižaza Espiritu Santuž irpitapanž cjissiča.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzziča nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criichiča. ² Pero nii ana criichi judío žoñinacazti ana criiz pecchipantača. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintra aptazziča, nižaza criichinacž quintra pinsiskatchiča, “Nii Yoozquin criichi žoñinacaqui anawalipanča”

cjicanaqui. ³ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamchiča nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljaychiča. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachiča, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tjeežtatača, Yooz okzñi takuqui werarača, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partiquin t'akziča. Parti žoñinacazti judío žoñinacžquin apuychiča. Parti žoñinacazti apostolonacžquin apuychiča. ⁵ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptichiča Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶ Pablužtan Bernabežtan jalla nii quintu zizcu, atipassiča. Listra wajt kjutñi ojkchiča. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkchizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintača. ⁷ Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriiñi Yooz taku parličiča.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸ Nii Listra wajtquin tsjii zuch žoñi želatča. Majttiquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklayñitača. Jalla nicju julzi želatča. ⁹ Nii zuch žoñiqui Pabluž čiita taku nonziča. Nii žoñiqui “Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz” cjican pinsičiča. Nižaza Pabluqui niiž kuzquiz naychiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui niižquiz zuma chekžcu, altu joržtan chiižinčiča, tuž cjican:

—Sok'opacha tsijtsna, am persun kjojchtan.

Jalla nižta chiitiquiztanaqui nii zuch zoñiqui tsjii layzcu tsijtsičha, nekztan ojklayi kallantichiča. ¹¹ Jalla nii Pabluž paata cheržcu, zoñinacaqui walja kjawi kallantichiča. Licaonia tawkquiztan kjawchiča tuž cjican:

—Yooznacaqui zoñižtakaz tsewctan chjijwžquichiča učumnacaquiz.

¹² Nii zoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii zoñinacaqui cjichiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³ Wajt tjiiquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii templu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkjallanaca zjijcchiča, wajt zanguiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz zoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsičha, anal nii pecučha cjican. Nižaza nii zoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

¹⁵ —Zoñinaca, ¿kjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančuca irata zoñizakaztča. Ančucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. Inapanikazza tii ančuc cuzturumpinacaqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui zoñinacaqui persun kuzcama ojklayñitača. Jalla nuž ojklayan

Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷ Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čhjeri žejlča, učumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamžjapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan žoñinacaqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸ Jalla nuž chiyamani nii wajtchiz žoñinacaqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman tii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimquiziqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacaqui tjonchiča Antioquía wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi žoñinacaqui nii wajtchiz žoñinaczquiz kazzinchiča Pabluž quindra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcñi žoñinacaqui, “Ticziča” cjican Pablo wajtž tjiya joochiča.

²⁰ Wajtž tjiiquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacaqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilita luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkchiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹ Jalla nicju zuma liwriiñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja žoñinacaqui Yooz taku criichiča. Nekztanaqui Listra Iconio Antioquía nii watjanac kjutñi quejpchiča.

²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi žoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii muntuquiz ancha sufrispanča učumnacaqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizizcu ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUZTAN BERNABEZTAN ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantichiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutni ojkchiča. ²⁶ Jalla nicju warcu zalchiča, Antioquia ojkzjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquia wajtchiz criichinacaqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquia watja quejpchiča. ²⁷ Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchiča. Nekztan nii criichinaczquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju žejlchiča criichinacztan.

15

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquia ojkchiča. Jalla nicju

ninacaqui Yoozquin criichinacžquin tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjaajiñi žoñinacžtan walja ch'ayi ch'ayi parličiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacžtan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojkzjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilta parlaquiča apostolonacžtan nižaza icliz jilirinacžtan.

³ Jalla nijapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiča. Jalla nuž ojkcan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiča. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichiča, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistchaja, jalla nii quint'ichiča. Jalla nii quintu nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiča.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa juntu Pablužtan Bernabežtan risiwchiča. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiča jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsijtsiča, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chimpuz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nektanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziča jalla nii puntu parlizjapa. ⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsi-jtsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucaquiztan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo luzkatchiča. Jaknužt učumnacaquiz Espíritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espíritu Santo tjaacan, Yoozqui tjeeziča, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalziča. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiča. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchiča, zuma kuzziz cjeyajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchiča. Ančhucqui Yooz quintra cjequiž niiqui, casticta cjequiča. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učum cuzturumpi tjuz pecča, tsjii liczi kuzižtakaz. Učumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchiča, nižaza učum tuquita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchiča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan nižta ninaca paakatž pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiž cjen anaž jakziltami ujnacquiztan liwriita cjesača. Jesucristo Jiliriqui okzñi kuzziz cjen žoñinacž laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiž cjen učumnacami ninacami ujnacquiztan liwriita cjesača.

¹² Jalla nuž Pedruž chiitiquiztan tjappacha ch'uju cjissiča. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichiča, jaknužt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii.

¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjichiča:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učumnacaquiz quint'ichiča jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchižlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cjiřta tawk jaruča niiqui. Cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča:

¹⁶ “Tii wattanaqui quejpžcača. Davidž kjuyquiztan ojkñi žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejlča. Jaziqui Davidž pajlzi kjuyaqui wital kjuyača. Wital waytača, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquiča. Jakziltat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquiča. ¹⁸ Jalla nuž cjichiča Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztanpacha, žoñinacaž zizajo”.

¹⁹ ‘Jalla nižtiquiztan wejr cjiwča. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquiziča. Ninacaqui ninacž tuqita cuzturumpinaca jaytichiča, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenaqui ana kjaž cjis waquiziča, nii učum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan. ²⁰ Tiikaz učumqui ninacžquin cjiřrasača, tuž cjan: “Žoñiž paata yoozquin wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza anača adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza

čhjul animal ljocmi anača lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanča nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatača. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatača zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichiča, tsjii tsjii ninacžquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztatača, niž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Silas illztazakaztača. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatača niž mazi jilanacžquiztan. Nekztanaqui nii ilzta žoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatača Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychiča. Nii cartiquiz tuž cjichiča:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonactča, nižaza icliz jilirinactča, nižaza Yoozquin criichinactča. Wejrnacqui ančucaquin tsaanznuča. Ančucqui ana judío žoñinacčhucča. Antioquía wajtchiz žoñčhucča, nižaza Siria yokquin kamiñčhucča, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza.

²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančucaquin ojtkalča, ana jec jiliriž mantita ojkičiča. Jalla ninacaž chiita taku ančuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistanča”. Jalla nuž chiižcu, paysnakni kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nekztanaqui wejrnacqui

kazzinča, tsjii pucultan wejtnacaquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatača ančhuc cherzñi okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquiča. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacača. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchiča. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucacquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquiča. ²⁸ Wejtnacquizimi Espiritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucacquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasacha, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatz waquizasacha. Jalla tiikaz paakatz waquiziča. ²⁹ Zoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiž niiqui, walikaz cjequiča ančhucqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjiirtatača nii cartaqi.

³⁰ Nekztanaqui nii cuchanta zoñinacaqui cartižtan ojkiča Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi zoñinaca juntazziča. Nekztan nii carta intirjichiča. ³¹ Jalla nii carta ližcu, nii jilanacaqui walja chipchiča, nii zuma takunaca cjižžquitaž cjen. ³² Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljayñitača. Jalla nuž paljaycan walja zoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchiča ni-

nacž tawkžtan. ³³ Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamchiča, Judastan Silžtan. Nekztanaqui ninaca cuchanžquiñi jilanacžquin quejpsz pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžtan ančhucqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nekztanaqui Judasqui ojkchiča. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiča.

³⁵ Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquia wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjaajnatča ana criichi žoñinacžquiz, nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKCHA

³⁶ Jalla niž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Wiltaz jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin učhumqui liwriiñi Yooz taku parlitazlaja, jalla nii jilanacžquin tjontjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla niičhum cheržquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸ Niiž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablužquiztan Bernabežquiztan quepi zarakchiča. Ana iya chica ojklaychiča Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ch'aassiča. Nekztanaqui jaljtichiča. Bernabequi Marcos chjitzcu tsjii warcu luzziča Chipre kjutñi ojkzjapa. ⁴⁰ Pabluzti Silas cjita žoñi illziča nižtan chica ojkñijapa. Nii žejlñi jilanacaqui Pablužtan Silžtan Yoozquin

cumpjiichiča, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojkchiča. Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojklaychiča, iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjeyajo.

16

TIMOTEOQUI PABLO CUMPANT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui Pablužtan Silžtan iran-tižquichiča Derbe Listra cjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi žoñžquiz zalchiča, Timoteo cjita. Niiž maaqui judío žontača, Yoozquin criiñtača. Niiž ejpqui griego žoñitača. ² Nižaza Listra wajtchiz criichi žoñinacami Timoteo rispitchiča. Iconio wajtchiz žoñinacaqui Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzñi pecatča. Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž cuzturumpi jaru Timoteo chimpuskatchiča, nii yokaran kamñi judionacaž ana quintra chiyajo. Timoteož ejpqui griego žoñitača, anatača judío. Jalla nuž cjen Timoteoqui ana chimpuchiztača, judionacaž irata. Jalla nii zizziča nii yokaran kamñi judionacaqui. ⁴ Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluqui niiž mazinacžtan Jerusalén parlita quintu mazziča. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaž chiita taku quint'ichiča tjapa Yoozquin criichi jilanacžquiz. ⁵ Jalla nižtiquiztanaqui niiran žejlñi criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissiča. Nižaza zapuru Yooz jiczquiz luzatča

iya žoñinacaqui. Jalla nižtiquiztan tsjanž yapatča Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUZ CHJUUZTA

⁶ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pablužquizimi niž mazinacžquizimi atajchiča, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklajajo. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Frigia, nižaza Galacia cjita yokanacaran ojklajchiča. ⁷ Jalla nuž ojklajžcu, Misia cjita lintiquin irantichiča. Jalla niwjctan Bitinia yokquin luzquiz pecatača. Jalla nuž pinsan Jesucristužtan Espíritu Santužtan nii yoka luz ana munchiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan Bitinia yokquin ana luzziča. Antis Misia yokquin watžcu, Troas cjita watja irantichiča. Jalla nii watjaqui pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchiča. Chjuuzcan jalla tuž Pabluqui cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz žoñi cherchiča. Tsijsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cijan: “Macedonia yok kjutñi kajkžcalla amqui. Yanapt'alla”. ¹⁰ Jalla nuž wiiquin chjuužcuqui Pabluqui tjacziča Macedonia ojkzjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojkzjapa. Ultimupanž Yoozqui wejrnaca kjawziča, nawjk ojklajajo liwriiñi taku paljayajo.

PABLUZTAN SILZTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkchinča. Nii pajk kot taypiquiz tsjii kolta yoka želatča, Samotra-cia cjita. Jalla nii tirichuc ojkchinča. Niiž jaka tažuqui Neápolis cjita watja irantichinča.

¹² Jalla nekztan ojkchinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuquitanpacha romano cjita wajtchiz zoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñquiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju zoñinacaqui ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriiñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴ Tsjaa maatacqui Lidia cjititača. Naaqui Tiatira cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuiñtača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen, Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchičha. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjican:

—Ančhucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčhataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶ Tsjii noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkcan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintača. Naaqui patrunž manta payiñtača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñtača naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apzñi kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñtača, tuž cjican:

—Tii zoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñičha. Nižaza ančhucacqui liwriiñi Yooz taku

paljayñičha. —Jalla nuž kjawcan chiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apzniñtača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjznawcz cjetča. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwča taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchičha.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetča nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Pablužtan Silžtan tanchičha. Nekztanaqui pajk plazquin chjitchičha nii wajt pajk jilirinacz yujcquin.

²⁰ Juez jilirinaczquin prisintiskatchičha, tuž cjican:

—Tii judío žoñinacaqui učum žoñinaca aptjapča. ²¹ Nižaza ninacz tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učumqui anaž catokz waquiziča. Nižaza ana niicama kamz waquiziča. Lii quintrača. Učumnacaqui roman žoñinacčhumča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojtichičha. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantichičha, ninacz cujtta zquiti chjojkžinajo, nekztan paržtan wjajtajo.

²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjchičha. Nižaza nii carsila itzñi žoñi mantichičha, ninaca zuma wijilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itzñi žoñiqui ninaca carsil kjuył majcchičha, nawjk c'utžjati. Jalla nekzi pajk

mazu madera želatča, niiqui žoñi castics maderapantacha. Nii maderquiz ninacz kjojcha majčinchiča.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatča. Nižaza Yooz wirsu itscan želatča. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonziča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchiča. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsiča. Nižaza nii preso žoñinacz čejlta carinanacami justokaz jersiča. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsiča. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičiča. Jalla nuž pinsiscu, niž pajk cuchillu jwessiča, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluqui kjawchiča, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojričaquiča. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekz žejlča.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui micha tjeesnaj cjichiča. Nekztanaqui carsil kjutñi zati pariju luzziča, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kjojchquiz tuzi t'oksiča. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, čhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenauki liwriita cjequiča am familianacztanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui niizquizimi niiz kjuy familianaczquizimi Yooz taku paljaychiċha. ³³ Nii weenpacha nii carsila itzñi zoñiqui ninacz ċhjojri awjžinchiċha. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissiċha. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itzñi zoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca ċhjitchiċha persun kjuya. Niiž kjuyquin ċhjeri tjaachiċha. Nii zoñiqui familianacztanpacha walja cuntintutaċha Yoozquin criižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichiċha carsilquin, Pablužtan Silžtan cutz ortinžtan cuchanchiċha. ³⁶ Ninacaž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi zoñiqui Pablužquiz cjichiċha:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichiċha, anċhuc cutznajo. Nižtiquiztan anċhucqui jazic liwriiž okaquiċha.

³⁷ Pabluzti nii zultat policianaczquiz paljaychiċha, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti zoñinactċha. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacz yujcquiz wejrnaca wja-jtchiċha, ana wejtnacaquiz zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majcchiċha. ¿Jaziqui anċhucqui wejrnaca ċhjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesaċha! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸ Nekztanaqui nii policianacaqui ojkžcu nii juez jilirinaczquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ichiċha. Pablužtan Silžtan roman parti zoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissiċha. ³⁹ Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkchiċha. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu

hwessiĉha. Nekztan Pabluŝquizimi Silŝquizimi rocĉiĉha, tuŝ cjican:

—Tii wajtquiztanŝ ulna.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanŝcu Pabluŝtan Silŝtan Lidia kjuya ojkĉiĉha. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cherŝcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee anĉhucqui” cjican chiizinchĉiĉha. Nekztanaqui ojkĉiĉha.

17

ZOÑINACAŝ APTJAPZTA TESALONICA WAJTQUIN

¹ Jalla nekztanaqui wilta ojkĉiĉha, Pabluŝtan Silŝtanaqui. Anfĉpolis niŝaza Apolonia jalla nii yokanaca watchiĉha. Nekztanaqui Tesalónica cjita pajk watja irantichiĉha. Jalla nekzi tsjii judionacŝ ajcz kjuya ŝelatĉha. ² Nii wajtquin Pabluqui nii acjz kjuyquin ojkĉiĉha, niŝ cuzturumpi jaru. Tsjii ĉhjep jeejz tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczñi ŝoñinacŝquiz paljayĉiĉha, nii tuquitan cjirra Yooz tawk jaru. ³ Yooz tawkquiztan tjaajinchĉiĉha Jesucristuŝ puntuquiztan, tuŝ cjican:

—Jesucristuqui sufrispantaĉha, niŝ ticzcama. Niŝ ticziquiztan jacatatspantaĉha. Nii Jesusapachaĉha Yooziŝ cuchanŝquita Cristuqui. Jalla nuŝ anĉhucaquiz paljayuĉha.

⁴ Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesucristuŝquin criichiĉha. Nekztanaqui ninacaqui Pabluŝtan Silŝtanuntu cjissiĉha. Niŝaza walja griego parti ŝoñinacaqui Jesucristuŝquiz criichizakazza. Tuquiqui Yooz

Ejpkaz sirwichiča. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵ Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissiča. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichiča. Nii žoñinaca juntižcu, žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapžni žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatča, parti žoñinacžquiz intirjizjapa. ⁶ Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchiča. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jasón tanchiča, nižaza yekjap neks žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojektčhaja, neks žejlñi žoñinacž kuz turwayskatča. Jalla tinacaqui tekz tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjiča, yekja chawc jiliri žejlča, Jesusa cjita. Nužukaz cjiča tinacaqui. Jalla nuž cjenacqui niiqui ancha učhum lii quintrača, nižaza učhum roman chawc jilirž quintrača. —Nuž cjican quintra chiichiča.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jilirinacami walja žawjchiča. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui niž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachiča, ninaca cutta cjeyajo.

PABLUZTAN SILZTAN KAMTA BEREJA CJITA WAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchičha. Nekztan Bereja cjita watja ojkchičha. Jalla nicju irantižcu, judionacž ajcz kjuya luzzičha. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztačha nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitačha. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita cijirta Yooz taku liižcu liižcu zumpacha tantiichičha, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichičha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonzičha, Pabluqui Bereja wajtquin Yooz taku paljayñi ojkchičha. Jalla nii quintu zizcu, Bereja watja ojkchičha. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zijjcanchičha, Pabluž quintra. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanžquichičha pajk kot kjutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacasti Bereja wajtquiz eclichitačha. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchičha Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejpžquichičha tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquizičha”, cijican.

PABLUZ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatĉha. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherchiĉha. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatĉha. Jalla nuž cheržcu niiž kuzquiz ancha sint'ichiĉha. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychiĉha. Judionacžquizimi Yooz rispitñi žoñinacžquizimi paljaychiĉha. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychiĉha, ojklayñi žoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz tsjii istutiiñinaca želatĉha. Parti nii istutiiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantaĉha. Parti nii istutiiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantaĉha. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiĉha. Nekztanaqui yekjap istutiiñinacazti cjichiĉha:

—¿Jaknužkat tii žoñic chiiĉhani, waljaž chiiĉha pero? ¿Ĉhjulut intintiskatz pecjo?

Yekjap istutiiñinacazti cjichiĉha:

—Niiĉha yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiichiĉha. Jalla nuž chiitiquiztan nii istutiiñinacaqui nižta chiichiĉha. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiiñinacaqui Pablo chjitchiĉha tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitaĉha parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiichiĉha tuž cjican:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjiĉchamĉha. Jalla nii ew taku ziz pecuĉha wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiĉha. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecuĉha wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čhjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsičha. Jalla nuž tsijtsu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitičhucča, jalla niil cheručha.

²³ Tii wajtquiz ojklaycan, wejrqui ančuca silunaca cherčinča. Nižaza tsjii silquin cherčinča tuž cjjirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui rispitča, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyučha.

²⁴ ‘Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta timplunacquiz ana kamča. ²⁵ Anaž čhjulumu pecča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaača, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaača, nižaza tjappacha tjaača žoñinacžquiz.

²⁶ ‘Tsjii lucutiñi žoñižquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchičha Yoozqui, tjapa kjutñi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui.

²⁷ Jalla nuž mantichiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Últimupanča Yoozqui učumnacaquiztan anaž ažkquin

žejlča. ²⁸ Yooziž cjen učumqui žejtča, nižaza ojklayča. Jalla nižtazakaz yekjap ančhucaquiztan cjiŕchiča, tuž cjican: “Yooziž paatača učumqui”. ²⁹ Nekztanaqui učumqui Yooz paatiquiztan, učumlaqui anaž pinsis waquiziča, tuž cjican: “Ultim Yoozza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”. ³⁰ Tuqui timpuqui žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqui tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utchiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaquiča, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñi ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziča, nii žoñiqui illztatača pjalñijapa, jalla nii. Jaziqui nižquin criya. —Nuž paljaychiča Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznačhani.

³³ Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkchiča. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotača tsjiiqui, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichiča.

18

PABLUZ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñaquí Pabluquí Atenas wajtquiztan ulanchičha. Corinto cjita watja ojkchičha. ² Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchičha. Nii žoñiquí Aquila cjitatačha. Ponto yokquiztan tjonchitačha. Niiž tuquiquí Claudio cjita chawc jiliriquí mantichičha tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaquí Italia yokquiztan ulanspantačha, niž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžquin Pabluquí tjonžni ojkchičha. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztačha, tultu kjuya paañitačha. Jalla nižtiquiztan Pabluquí ninacžtan kamchičha junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeejz tjuñquíz Pabluquí judionacž acjz kjuya ojkñitačha. Jalla nicju judionacžquíz Yooz taku paljayñitačha, nižaza ana judío žoñinacžquízimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipančha ninacaž zumpacha intintazñi cjisnajo.

⁵ Nekžtan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan irantižquichičha. Nekžtanaquí Pabluquí Yooz takupanž paljayatčha. Yekja langžñijapa timpu ana želatčha. Nižaza Pabluquí judío žoñinacžquíz kjanacama intintiskatchičha, Jesusaquí ninacaž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío žoñinacazti quintra cjissičha Pablužjapa. Nižaza niiž quintra anawalinaca chiichičha. Jalla nižta niiž quintra chiitiquiztan Pabluquí niiž zquiti tsajttsajtsinchičha, ninacž quintra tsjii siñala cjejajajo. Nižaza cjichičha:

—Ančhucqui infiernuquinž tjojttaž cjequiča, liwriiñi Yooz taku ana nonzinčhucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojt-nasača. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjcchuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninacžquin liwriiñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkchiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekc žejlñitača. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriqi Crispo cjitatača. Niiqui niž familianacžtanpacha Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criichiča. Nekztanaqui bautista cjissiča. ⁹ Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqi Pablo chjuuzkatchiča. Nii chjuužtiquiztan Yoozqui Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqui. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquiztan ana jayta. ¹⁰ Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquiča.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tirzuchiz kamchiča, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niž wiruñ judío žoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajcziča. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchiča. Galión cjitatača nii Acay yok jiliriqi. ¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui učumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiqui žoñinacžquiz ana wal tawkžtan intintiskatča, niž Yooz sirwizjapa. Pero niž Yooz sirwizqui učumnaca lii quintrača.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqi judionacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Judío žoñinaca, tii žoñiqui ana wejtnaca lii quintra paachiča. Nižaza ana chawc uj paachiča. Tsjii anawali paatasacha, nekztan ančucaž quijta razuna nonžtasacha. ¹⁵ Tii asuntuqui ančuca takucamakazla; nižaza žoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza ančuca liiquiztankazla. Jaziqui ančucporaž parlasa; nižaza ančucporaž kjažmi arreglasa. Wejrqui anal tii ančuca lii puntuquiztan arreglis želuča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii jiliriqi nii žoñinaca tjirkatchiča niž oficinquiztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriqi Sóstenes cjitatača. Jalla niiča quijchiqui. Jalla nuž nii jiliriž tjirkattiquiztan, tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui nii quijni žoñžtan kichi tansiča, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanami ana importichiča.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamchiča. Nekztan nii criichi jilanacžquiz “Okuča” cjican ulanchiča. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkchiča, Siria yoka ojkzjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkchiča. Cencrea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niž ach chara k'ala murchiča, tsjii compromitta cuzturumpi cumplisjapa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojkžcu,

Efeso cjita watja irantichiĉha. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiĉha. Nekztan Pabluqui judionacž ajcz kjuya ojkchiĉha. Jalla nicju nii ajczñi judionacžtan parlichichiĉha. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ichiĉha, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchiĉha. ²¹ Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkcan, Pabluqui cjichiĉha:

—Jerusalén watja irantistanĉha, pjijsa paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcaĉha anĉhucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziĉha. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkchiĉha. ²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchiĉha. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkchiĉha, criichi jilanacžquin zalzjapa. Nekztan Antioquía wajt kjutñi ojkchiĉha. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkchiĉha. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychiĉha. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychiĉha, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantichiĉha. Apolos cjita tjuuchiztaĉha. Niiqui Alejandría pajk wajtchiz žoñitaĉha. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitaĉha. Nižaza cjijrta Yooz taku zumaž zizatĉha. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaaajintataĉha. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitaĉha. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana

tjaajinchiča. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijtsiča, Yooz taku paljayzjapa. Niiž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchiča, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita yokaran ojklaz pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin žejlñi jilanacžquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzñiž cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacžquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸ Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa žoñinacž yujcquiz nii quintra judionacž pinsitanaca tjeziča, anapan zumaž ninacž razunaqui. Ninaca atipchiča. Nii quintra judío žoñinacaqui ana kjaž cjii atchiča. Cjijrta Yooz tawk jaru intintiskatchiča, Jesusaqui ninacaž tjewzta Cristuča, nižaza Yoozquiztan cuchanžquita Cristuča, jalla nii.

19

PABLUZ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpžcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatča. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichiča. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi žoñinacžtan zalchiča. ² Jalla nuž zalžcu, Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ančhuc criiz oraqui Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž. Nii Espíritu Santo puntuquiztan anawira nonzinča.

³ Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pewcziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿chjul bautismo tanzinčhuctaya? Ninacaqui kjaaziča:

—Juanž bautismo tanzinča —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Walikazza. Juanqui kuz campiiñi zoñinacžquiz bautisñitača. Pero nii Juanž wirquin tsiiqui tjonchiča. Jalla niiča Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristuča. Jalla nižžquin criiz waquiziča. Jalla nižtazakaz Juanqui zoñinacžquiz chiižiñitača.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii zoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatača.

⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntun kjaržtan lanchiča. Jalla nuž lanznan Espíritu Santuqui tjonchiča. Jalla nižtiquiztan yekja takunacžtan parli kallantichiča. Nižaza Yooziž zizkatta puntunaca parlichicha. ⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan zoñinacatakalča.

⁸ Chjep jiiz Pabluqui jalla nicju kamchiča. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojkñipantača. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iñi kuzziz paljayñipantača, Yooz mantita kamañ puntuquiztan intintiskatcan.

⁹ Yekjap zoñinacazti wira ana criichipanča. Ninacaqui chojru kuzziz cjissiča. Yooz kamañ quintra parlichicha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžquiztan zarakchiča. Nižaza criichi zoñinaca chjitchiča tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz zoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztača. Jalla nicju Pabluqui tjaajinchiča zapuru. ¹⁰ Jalla

nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriiñi quintu nonchiča. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quintu nonchiča. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachiča. ¹² Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatčiča. Jalla nuž lanskatžcu, nii pañumi zquitimi chjitchiča, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui čhjetintatača, nižaza nii žoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchiča.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatča, zajranaca chjatkatan. Jalla nuž chjatkatan, nii žoñinacaqui Jesusa Jilirž tjuužtan ojklaz pecatča. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichiča:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwča, Pabluž par-lita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazull-caqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritatča. ¹⁵ Nii pakallawk jilazullca nižta paan, tsjii žoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui žjectčhuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta žoñiqui tsjii layžcu ninacžquiz tanziča, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoñiqui walja azziztatča. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha čhjojritchipanča. Nižtami chjojrichta ana zquitichiz atipassiča nii pakallawk žoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi žoñinacaqui nii quintu zizziča, judionacami, ana

judionacami. Jalla nekztan walja eksnatĉha. Niżaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazziĉha.

¹⁸ Niżaza walja criichi zoñinacaqui ninacaž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziĉha. ¹⁹ Niżaza yekjap zoñinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayñitaĉha. Jalla ninacaqui ninacz layka ojklayz liwrunaca zijicchiĉha. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchiĉha tjapa zoñinacaž cheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztaĉha nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi zoñinacaqui tjapa kjutni Yooz taku paljayi ojklaychiĉha. Nekztan tsjan tsjan zoñinacaqui Yooz taku catokchiĉha.

²¹ Jalla niiz wiruñ Pabluqui niiz kuzquiz Macedonia niżaza Acaya yokanacquin tjonzpanž tantiichiĉha. Jalla nuž wattan Jerusalén watja irantispañ tantiichiĉha. Niżaza Pabluqui cjichiĉha:

—Jerusalén watja ojkžcuqui, wejtlaqui Roma watja irantistanĉha.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchiĉha Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotaĉha, niżaza tsjiiqui Erastotaĉha. Pabluzti tsjii kjaž majjapa eclichiĉha Asia yokquin.

ZOÑINACA APTJAPZTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja zoñinaca aptjapziĉha, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen.

²⁴ Nii aptjapni achaqui Demetrio cjitataĉha. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitaĉha. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiĉha, niżaza parti niža paañinacaqui. Diana cjiti

žoňiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoňiqui tjapa nii yooznaca paaňi žoňinaca juntichiča, nižaza niiž langzňi mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Žoňiž paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyani, walja žoňinacaqui niiž taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiž taku criižcu, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quintu nonchinčucča, nižaza cherchinčucča. ²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjisnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anziqui tjapa tii Asia provincia yokquin žejlňi žoňinacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlňi žoňinacami naa yooz siňuri sirwiňiča. Pero Pabluž cjen, Diana cjiti pajk yooz siňuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuž chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjisiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siňura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz! —nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoňinacz kuz turwayskatchiča. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoňinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkchitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča.

³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča,

žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichiča Pablužquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Ancha pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchiča Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsijskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'izinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'iziñž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatžcu, paljaychiča tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinacžquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqui ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čjulumi paa. ³⁷ Tii ančuca zijjcta žoñinacaqui ana čjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čjulumi paachiča.

³⁸ Demetriužtan niiz langzñi mazinacžtan quijz pecčhaj niiqui, nijjapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecčhaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqui učum gobiernuqui učumnac quintra uj tjojtNASAča, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui žoñinaca liwj cuchanchiča, persun kjuya okajo.

20

PABLUZ OJKTA MACEDONIA NIZAZA GRECIA

¹ Jalla nekztanaqui nii aptjapzta žoñinacaž ojktan, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaajinzjapa. Nekztanaqui Pabluqui “Okaz” cjichiča, Macedonia yoka ojkzjapa. ² Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilnacžquin zuma tawkžtan ancha p'ekinchaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nekztanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čhjep jiiz žejlchiča. Nekztan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkzjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niiz quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niiz warcuquiz ojkz cjitaqui nužquiz tijsiča. Yokaranpacha ojkchiča. Nekztan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkchiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza

Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicužtan Trofimužtan Asia provinciquiztantacha). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejtnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayžcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijsta paztan, Filipo cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUZ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaainginčiča criichi jilanaczquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaainginčiča. ⁸ Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹ Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyan, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchiča. Nekztan nii ventanquiztan kossuc tjojtsiča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nekztanaqui Pabluqui chjijwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanaczquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Zejtča tiiqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parlichiča

kjantatscama. Nekztan ojkchiča. ¹² Partinacazti zuma kuzta eclichiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchiča.

¹³ Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojchuñ ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴ Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutni ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkcan, jaka tažuiqui Quío latuquin watchinča. Kat tažuiqui Samos cjita watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjita wajtquin jeejsassinča. Niiž jaka tažuiqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi žejlžjapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACZQUIN CHIIZINTA

¹⁷ Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquiñi cuchanchiča. ¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninacžquiz tuž chiižinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančucatan chica kamtučhaja, jalla nii ančucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž ančucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinacžquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan

ancha kaachinča, nižaza ancha pruebanacami sufrichinča. ²⁰ Tsjan zuma kamañchiz cjisjapa ančhucaquiz tjapa zumanaca tjaajinchinča, tjup kuzziz. Plazquinami callquinami tjaajinchinča, nižaza ančuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinchinča. ²¹ Nižaza judionacžquizimi ana judionacžquizimi paljaychinča wejrqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okača. Espíritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čhjulut watačhaja, anal zizuča. ²³ Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espíritu Santuqui wejtquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza ancham sufraquiča”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal turwasnuča. Tii muntuquiz žejtzjapa anaž importiča wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jilirž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanča chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklayz pecuča, ticzcama. Liwriiñi Yooz taku parliz pecuča, Yooz zuma okzñiča cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančucaquiz mazzinča. Anziqui ančhucqui wejttan anaž iya zalaquiča tekztan nawjcchuc. ²⁶ Jalla nižtiquiztan ančucaquiz chiyuča, tuž cjican: Anaž jecmi ančucaquiztan wejtquin uj tjojtNASAča, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchiča” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca ančucaquiz mazzinča. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui

ančhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti ančuca iclizziz jilanaca cwitaquiča ančhucqui. Espíritu Santuqui ančhuc jilirižtakaz utchiča Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk čhjeri tjaajo. Nii criichi jilanacž laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchiča, cruzquiz ch'awczcu. Jaziqui criichi žoñinacača Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsji zakal zizuča. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančucaquin tjonaquiča ančhuc wichanzjapa, nižaza ančuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquiča. ³⁰ Nižaza ančucaquiztan toscara chiiñinaca želaquiča tsji kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqui ančhucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančucaquiz tjaajinchinča. Nižaza ančucaquiz chiihižincan, ancha kaachinča.

³² Jaziqui jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquiča tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan. ³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jeczquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla nijapa, nižaza wejttan chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančhucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii chiitaqui: “Onanñi žoñinacaqui

juc'ant cuntintučha tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶ Jalla nuž chiižcu, Pabluqui quillzičha, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachičha Pabluž ojkz cjen. Pablo žcojrzičha, nižaza chjulzičha. ³⁸ Pabluqui cjichičha:

—Wejrqui okačha, jaziqui anaž iya wejr cher-
aquičha. —Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui an-
cha llaquita cjissičha.

Jalla nekztanaqui warcu luzcama chica
ojkchičha.

21

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHICHA

¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinčha. Nekztan
Cos cjita yok tirichuc ojkchinčha. Jaka tažuqui
Rodas cjita yokquin ojkchinčha. Jalla niwjctan
Pátara cjita watja ojkchinčha. ² Jalla nii Pátara
wajtquiztan tsjii Fenicia kjutñi ojkñi warcu zalch-
inčha. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkchinčha.
³ Jalla nuž ojkcan Chipre cjita yoka ažkquin
cherchinčha. Chipre yokaqui zkar latuquintačha.
Tira ojkchinčha Siria yoka irantizcama. Tiro
cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja
luzzičha. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinčha,
zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinčha
tsjii simana. Ninacaqui Espíritu Santuž cjen chi-
ikatchičha Pablužquiz, tuž cjican:

—Amqui anatačha ojkzqui Jerusalén watja.

⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan
ulanchinčha. Nižaza tjapa nii wajtchiz
criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami

ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča “Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpchiča.

⁷ Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemaida cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilanacžtan. ⁸ Niiž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinča. Jalla niitača liwriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiž tuqui Jerusalenquin pakallawk jilanaca illztatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiž kjuyquin kamchinča. ⁹ Nii Felipiqui pajkpal-tan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza nina-caqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰ Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹ Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonzñi tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kojcha kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”. —Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹² Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo. ¹³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listučha čejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴ Jaziqui wejnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira chiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵ Jalla nekztanaqui ojkzjapa tjaczinča. Nekztan Jerusalén wajt kjutni ojkchinča. ¹⁶ Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninaczquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Ažk wata Yoozquin criichipanatača. Niiž kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBZQUIZ TJONZICHA

¹⁷ Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwt'ichiča. ¹⁸ Niiž jaka tažu Pabluqui wejrnacatan Jacobžquin tjonžni ojkchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹ Pabluqui jilnacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiž ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacz yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰ Jalla nii takunaca

nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja yokquin kamñi judionaczquiz tjaajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquiziča”, cjican tjaajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjican tjaajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcznaquiča. Jaziqui, ĵaknužum cjeequi? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlča. Ninacaqui compromitta taku cumplistanča. ²⁴ Amtan chica ninaca chjiča. Nekztan ninacžtan chica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan tjappacha intintiskataquiča, amqui učumnaca cuzturumpi ana quintrača, jalla nii. Jalla nuž chiichiñinacaqui toscara cjitaž cjequiča. Ampachazakazim učhum lii jaru paača. Jalla nuž intintaquiča tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinaczquiz cijrchinča, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquiz wilana

jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anača adulteriuquiz ojklayzqui”. —Jalla nuž Pablužquiz chiichiča nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATACHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca chjitchiča. Niiž jaka tažuqui ninacžtan chica cuzturumpi paachiča. Nekztanaqui timpluquin luzziča čhjulatorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznačhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunjapami ninacžtajapami ofrenda tjaastanča. Nii puntu zakaz timpluquin mazni luzziča.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmayatača. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatča Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchiča timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapchiča Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirchiča. ²⁸ Nekztan kjawchiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiiča anawal žoñiqui. Tiiqui tjapa kjutni ojklaycan, žoñinacžquiz tjaajiñča učum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqui tii timpluquiz ana judío žoñinaca chjitchiča. Jalla nižtiquiztan tii Yooz timplu quintraž paacha. Učum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío žoñinacaqui ana luztanča. —Jalla nuž kjawchiča Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Trófimo cjita žoňžtan želatča. Trofimuqui Efeso wajtchiz žoňitača. Niiž pucultan chica cheržcu, nii judío žoňinacaqui tuž pinsatča, Pabluqui timpluquin nii Trófimo chjitchizlani, cjican. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra kjawchiča.

³⁰ Tjapa žoňinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjo-jktichiča. Zati pariju tjonchiča timplu kjutni. Nekztanaqui Pablo tanchiča. Timplu kjuyltan tanžcu zawncchuc joochiča. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjczyča. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatača. Nekztan žoňinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztatača. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntasiča ninacz sargentunacztan. Nekztan zati pariju jirchiča jakziquin tama žoňinaca želatčhaja, jalla nicju. Nekztanaqui žoňinacaqui nii zultatunaca sargentunacztanpacha cherchiča. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchiča. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqi macjatžcu Pablo preso tanchiča. Nižaza mantichiča, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoňinaczquiz pewczyča:

—¿Ject teejo? ¿Čhjulu paachita tii žoňejo?

³⁴ Nii žoňinacazti tjapaman puntunaca chiican kjawchiča. Ancha altu joržtan arnan, nii zultatž jiliriqi ana intintasi atatča. Jalla nižtiquiztan mantichiča, cuartilquin chjicha, cjican. ³⁵ Zultatž cuartil guardanaczquiz macjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu chjitchiča, ana nii žoňinaczquiz kijchkatzjapa. ³⁶ Niiž wirquiz tama žoňinacaqui apzquichiča, kjaw jawi:

—¡Ticzla tiiqui! ¡Panj ticzla! —cjican.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHICHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsjii chiiz pecučha. ¿Wejr chiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqi kjaaziča tuž cjican:

—¿Amqui griego taku chiiñam jaa? ³⁸ Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz žoñimča. Niiqui ažk tjuñinaca gobiernuž quintra žoñinaca tjojtiskatchičha. Ch'ekti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichiča gobierno niž puestuquiztan chjatkatžjapa. ¿Ana nii egipto žoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui judío žoñtča. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča wejrqui. Nii pajk wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacžquiz paljayskatalla. —Nuž permiso maychiča.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatž jiliriqi permiso tjaachiča, žoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsičha nii gradanac juntuñ. Nižaza kjara waytižcu žoñinaca ch'ujquizkatchičha. Jalla nuž žoñinaca ch'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkquiztan paljaychiča, tuž cjican:

22

¹ —Jilanaca, ejpnaca, wejrqui personal tjurt'ača. Wejt takuž nonžna.

² Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchiča nii žoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjican:

3 —Wejrqui judío žoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinčiča, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupanča tjaajinchiqi. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž. 4 Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayñi žoñinaca taniñtača, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtača carsilquiz chawjckatzjapa. 5 Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyuča, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judío jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkchinča, Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjičcu, casticz pecchinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

PABLUQUI JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

6 ‘Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkchinča. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata. 7 Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo?” 8 Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: “Wejrtča Jesusitqui. Nazaret wajtchiz žoñtča.

Amqui wejt quintram paača”. ⁹ Wejttañ chica cumpant'iñi zoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonziča. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ¿chjulu wejr paa-jum cjii amya?” Nekztanaqui wejt Yooz Jiliri qui kjaaziča, tuž cjican: “Zaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequiča chjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi zoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama chjitchiča.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita zoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñitača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii zoñž puntuquiztan “Zumapanča nii zoñiqui” cjiñitača. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžni tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsijtsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wлта cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjissinča. Nekztan Ananías kjutni cherzinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha učhum ejpnacž Yoozqui am illziča, niž pinsita zizajo, nižaza niž anča zuma Majch cherajo, nižaza niž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonžtanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqui apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

17 ‘Wiruñaqui Jerusalén watja quejpchinča. Jalla nuž quejpžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii chjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchičha. 18 Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz JiliriQUI wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. 19 NekztanaQUI wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaQUI zizza weriž ojklaytanacaQUI. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayiñtača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wajtkatchinča. 20 Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsijsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. 21 Pero Yooz JiliriQUI wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican: “Oka amQUI. Ažkquin nacjuñta wajtchiz žoñinacžquin am cuchnača”.

PABLUZTAN COMANDANTI JILIRZTAN

22 Jalla niicama žoñinacaQUI Pabluž paljayta taku nonziča. NekztanaQUI kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tii žoñiqui! ¡Ana žejtz waquiziča!

23 Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewcžinchiča, polvo žketinchizakazza. 24 Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriQUI mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wajtžcu mazkatzjapa, “¿Kjažtiquiztan nii žoñinacaQUI niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. 25 Pablo

wjajtjapa čhejlžtaž cjen, Pabluqui neksz žejlñi tenientižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, ¿tsjii roman žoñi wjajtj waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niiz comandantižquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui roman žoñipanzača. Anaž čhjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoñim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz žoñi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoñtča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutñi atziča. Nižaza Pablo roman žoñi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtjapa čhejlchiž cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACZQUIZ PRISINTISKATCHIČA

³⁰ Niiž jaka tažuqui nii comandantiqui anča ziz pecatča Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui Pablo conkatz pecatjo? Jalla nekztan Pablo čhejlta carina apakžinchiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami

wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqúi Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa chjitchiča.

23

¹ Nekztanaqúi Pabluqúi nii ajczi jilirinacž kjutñi cherziča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Jilanaca, wejt kuzquíz zizuča, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquíziqui walika kamchinča, nii.

² Nuž chiitiquíztan, Ananías cjita chawc jiliriqúi Pabluž žcati žejlñi žoñžquíz mantichiča Pabluž atquíz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoñi, Yoozqui am casticaquiča. Amqui tekz julzamča, učum lii jaru wejr jusjizjapa. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan amqui učum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴ Jalla nii žejlñi žoñinacaqúi kjaaziča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž Yooz chawc jiliriqúi chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqúi cjichiča:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatuča tiiqúi Yooz chawc jilirižlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqúi tuž cjiča: “Tsjii wajt jilirž quintraqúi anača chiizqui”.

⁶ Jalla nekztanaqúi Pabluqúi naaziča, parti ajczñi žoñinacaqúi saduceo partiquíztantáča, nižaza parti ajczñi žoñinacazti fariseo partiquíztantáča. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii žoñinacžquíz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñtča wejrqui. Wejt familiaqúi fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi žoñinacaqúi jacatataquiča. Jalla nii tjuñi

wejrzakal tjewznuča. Jalla nii puntuquiztan ančhucqui wejr jusjiča.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapziča. Nekztanaqui nii ajczni žoñinacaqui t'akziča. ⁸ Nii saduceo žoñinacžti cjiñitača, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatasacha. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasača”, nuž cjiñitača. Nii fariseo žoñinacžti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca cřiñitača. ⁹ Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichiča. Nekztan tsjii kjaž lii tjajiñi maestronacaqui tsijtsiča. Ninacaqui fariseo partiquiztantača. Ninacaqui paljaychiča tuž cjican:

—Tii žoñžquiz ana čjul ujmi wachuča wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilača Pablužquiz chiižinchini, už ispiritužlaj tižquiz chiižinchi.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsiča. Jalla nuž cjen comandante jiliriqui eksnatča Pablo chjojritžta cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantichiča nii judionacž taypiquiztan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

¹¹ Niiž jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqui Pablužquiz jeczquichiča, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaystanča.

PABLO CONZ KAZTA

¹² Jalla niiž jaka tažuqui tsjii kjaž judío žoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča. “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nuž cjican asiptassiča. Nižaza ninacaqui palt'assiča ninacpora, tuž cjican:

—Anaz čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama, — jalla nii.

¹³ Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilatača. ¹⁴ Nižaza ninacaqui mazñi ojkčiča timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazziča tuž cjican:

—Tsji acuerduquiz asiptassinča tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza palt'assinča wejrnacpora, tuž cjican: “Anaz jecmi čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. ¹⁵ Jaziqui ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiča, tuž cjican: “Wilta Pablo cuchanžcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeeča Pablo conzjapa. Ima ančhucaquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conača. —Jalla nuž cjichiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonziča. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkčiča Pablužquiz mazñi. ¹⁷ Nekztanaqui Pabluqui tsjii zultatž teniente kjawziča, tuž cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiqui quintuchizza.

¹⁸ Nekztanaqui nii teniente nii tjowa chjitchičha tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqui wejr kjawzičha. Nekztan wejtquiz chiichičha tii tjowa amquin chjichajo. Tiiqui amquiz quint'iz pecčha.

¹⁹ Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchičha. Jalla nekztan pewczičha, tuž cjican:

—¿Chjulum amqui wejtquiz chiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaazičha tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptasičha. Jaka wenz amquiztan mayaquičha Pablo chjitzjapa judío jilirinacz yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquičha, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasučha”. Jalla nuž cjican mayaquičha. ²¹ Amzti ana ninaczquiz juyzu paaz waquizičha. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptasičha, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nižaza ninacpora palt'assičha, tuž cjican: “Anačha čhjeri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listučha, amiž asip-tita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchičha. Nižaza mantichičha:

—Anaž jeczquizimi amiž quint'itaqui chiichiyaquičha, —jalla nuž cjican cuchanchičha.

*PABLUQUI FELIX CJITA JILIRZQUIN
CUCHANTA*

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawziča. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichiča, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kjojchiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjaczta cjequiča Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquiča Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquiča ana čhjulu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquiča. —Jalla nuž mantichiča nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichñi zultatunacžtan tsjii carta apaychiča, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanuča; Claudio Lisias wejrtča. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchiča. Nižaza konz cjichitakalča. Jalla tiiqui roman žoñiča. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacžtan ojkchinča, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii konzmayatača. ²⁸ Wejrqui ziz pecatuča, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinča. ²⁹ Nekztanaqui zizzinča nii judionacž lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchiča. Anaž konz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatča tii judionacžquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo

conzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanzcuča. Nižaza nižta quintra žoñinaczquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchičha, Antípatris cjita watjagama. ³² Niiž jaka tažuqui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpžquichiča. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkčiča. ³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachiča chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichiča. ³⁴ Carta ližcu, nii chawc jiliri qui Pablo pewcziča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazñi žoñinacz tjonchiž cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atintača.

Nekztanaqui nii jiliri qui mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Nekztan pjijska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliri qui Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacztanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjican:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasučha. Sparaqüicha amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamčha wejtnacaquiz. Chjul necesidad žejlčhaja, jalla nii atintichamčha. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaqüiž cjiwčha, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaqüicha cjiñipančha. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecučha, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinčha, tii žoñiqui wira anawalipančha. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž aptjapčha, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achačha nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchičha. Jalla nižta anawalipančha. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinčha. Nižaza wejtnac lii jaru tii žoñi casticskatz pecatučha. ⁷ Nii Lisias cjita comandantizti fuerzižcu wejtnacaquiz mitissičha. Tama zultatunacžtan tii kjañchičha. ⁸ Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatčha. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tižquiztanpacha zizaquičha wejrnaca ultim werara chiichinčha, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquičha. Tii žoñiqui walja ujchizza.

⁹ Nii žejlñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca weraračha.

¹⁰ Nekztanaqui nii chawc jiliri qui kjara waytižcu Pablo chiikatchičha. Jalla nuž cjen Pablo

paljaychiĉha, tuž cjican:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijsamĉha. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintuĉha am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasaĉha. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintaĉha. ¹² Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinĉha, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž ĉjul ujmi amquiz tjeežni atĉha. ¹⁴ Jalla tiiĉha ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwuĉha Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjiĉha tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuĉha tjapa Moisés cjiŕta liimi, nižaza tjapa profetž cjiŕta Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyuĉha Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquiĉha zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuĉha, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi žoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasuĉha, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklajžquichinĉha. Jalla nuž ojklajžcu wejrqui wejt persun yoka quejpchinĉha, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejttan zalchiĉha. Timpluquin žejlchinĉha judiož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin žoñinacaqui anataĉha wacchi, nižaza anataĉha ĉjulumi aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan

tjonchi judionacaqui jalla ninaczla tekziqui am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čhjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeezla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoñinacaj weriž paata uj kjanacama chiilalla. Wejr judío jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chiilalla. ²¹ Judío jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan chiichinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž chiitaqui. —Nuž cjican Pabluqui chiichiča.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqiu nii cjetžta audiencia nužquiz suspintiskatchiča. Nii jiliriqiu Yooz jicz puntuquiztan zuma zizziča. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra žoñinacžquiziqui ana juyzu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Chjulorat Lisias comandante tjonačhaja, jalla nekztanz tii ančuca quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj azquitžta cjequiča.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliriqiu teniente capitanžquin mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo. Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqiu Drusila cjiti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawzñi mantichiča. Niž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljayčiča. ²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličiča tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan,

nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqiu muzpa tsuchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶ Félix chawc jiliriqiu “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasača. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqiu kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, nižtan parličiča. ²⁷ Félix jiliriqiu judionacz kuz wali cjiskats pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchiča. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqiu niž puestuquiztan ulanchiča. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

25

PABLUQUI FESTUZ YUJCQUIZ PRISINTICHICA

¹ Festuqui chawc jilirž puestuquiz luzcu, niž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkchiča. ² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča. ³ Nižaza rochiča:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanžcalla.

Nii oraqui ninacz kuzquiz pinsichiča, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqiu kjaaziča, tuž cjican:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsji kjaž majquiztan wejrpachal quepača nicju. ⁵ Jaziqui ančuca jilirinacaqui wejttan chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii žoñiqui ujchizpanžlaj niiqui, jalla niž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶ Nii Festo jiliriqi quinsakal tjuñizlaj už tunca tjuñizlaj, jalla nuž žejlchiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpača. Niiž jaka tažuqui niž jusjiz oficinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zijcajo mantichiča. ⁷ Pablo zijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsijtsu, wali chawc ujnaca tjojtunchiča. Pero ana čjul uj tjeezni atchiča. ⁸ Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chičiča, tuž cjan:

—Wejrqui ana čjul ujmi paachinpača, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinča.

⁹ Nekztanaqui Festo jiliriqi judionacž kuz wali cjiškatzjapa tsjii favora paaz pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewciča, tuž cjan:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijta puntuquiztan atintasacha.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želuča. Tekzpacha wejrqui jusjita cjistanča. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čjul ujmi paachinča ti judionacž quintrami. ¹¹ Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatuča. Nižaza uj paachiž

cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiw-jatuča. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattača. Nižtiquiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayučha wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliriQUI niž tantiiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'izcu, Pablužquiz chiichiča, tuž cjian:

—Amqui roman chawc jiliržquin watz may-chamča. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPZ YUJCQUIZ PRISIN-TICHICA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriQUI Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriQUI ninacžquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjian:

—Tekz tsjii pres žoñi žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoñž quintra quijchiča. Ninacaqui wejtquiz tii žoñi conkatz pecatča.

¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinča tuž cjian: “Romanž liiqui tuž cjiča: Quijta žoñžtan quijñi žoñžtan pucultan declarskatzpanikazza, čhjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quijta žoñiqui persun takunacžtan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertižcu,

niiž jaka tažuqui quija atintichinča wejt jusjiz oficinquiz. Nii quijta zoñi zijjcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸ Nii quijñi zoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujpān nii zoñžquiz tjeeznaa, cjican. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii zoñž quintra chiichiča religiōn puntuquiztankaz. Tsjii Jesusa cjita zoñiqui ticziča. Pabluzti “Zejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quija atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pabluzquiz pewczinča, tuž cjican: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii zoñž razuna nonz pecuča.

Festo jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriqui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliriqui Pablo zijjcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zijjctiquiztan Festo jiliriqui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejtz waquiziča” cjican. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjejajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin čhjul puntut tii žoñž puntuquiztanaqui cijjras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančucqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptačhani čhjul puntut cijjras, nii. ²⁷ Tii pres žoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cijjrz waquiziča. Ana nižta cijjraquiz niiqui, anapal cuchñi atasacha. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliri.

26

PABLUQUI TJURT'INĪ TAKUNACA WILTA CHICHICA

¹ Jalla nekztanaqui Agripa jiliri qui Pablužquiz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjican:

² —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrqui, am yujcquiz

wejt puntunaca werara chiizjapa. Judío zoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjojtunchiĉha. Jaknižlaj nii werara chiyasaĉha. ³ Amqui tjappacha uĉhum judionacž cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza uĉhumpora ĉhjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquiztanaqui wejrqui ancha cuntintuĉha, am yujcquiz tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴ 'Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklajtami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklajtami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacžtan kamiñtaĉha. ⁵ Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz žejlchinĉha. Nii fariseo t'akaqui uĉhum judionacž lii jarupan walja estricto kamñiĉha yekja judionacž t'akanacquiztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqui ninacakaj declarla, declarz pecĉhaj niiqui. ⁶ Tuquiqui Yoozqui uĉhum tuquita ejpnacžquiz taku ecĉiĉha, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuĉha. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijĉiĉha. ⁷ Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtiquiztan Yoozquin rispitiñiĉha, nižaza majiñami weenami nižžquin sirwiĉha. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewžniž cjen judionacaqui wejt quintra tjojktĉiĉha. ⁸ Anĉhucmi zakaz criĉhani, Yoozqui ticziquiztan zoñinaca jacatatzquiĉha, nii.

⁹ 'Tuquiqui wejrqui pinsiñtaĉha, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criĉhi zoñinacž quintra

čhjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰ Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učhum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjcskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilita criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatjapa, nižaza Jesucristužquiztan quejpskatjapa. Wejrqui nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutñi. Jalla nuž žawjžcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹² Jalla nijapa Damasco watja ojkchinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninaçqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi žoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi žoñinacž muytatami kjançiča. ¹⁴ Niiž cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaçqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paača. Tsjii wacaçqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintra paača, jalla nižta irata am persun quintra paača”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewctan chiiñi joraçqui. ¹⁵ Nekztanaçqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Nekztan Yooz Jiliriçqui wejtquiz cjichiča: “Wejrtča Jesusitçui. Amçui wejt quintram

paača. Wejrtča niitqui. ¹⁶ Zaažna. Tsijsna. Amqui wejr sirwaquiča. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquiča muzpa žoñinacžquiziqui. Wiruñaqi iyam cheraquiča wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiča. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷ Jaziqui am cuchnača ana judío žoñinacžquin wejt puntuquiztan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquiztanami, nižaza nacjuñta žoñinacžquiztanami. ¹⁸ Nacjuñta žoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquiztan nii žoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequiča wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquiztan ninacaqui liwrita cjequiča, Satanás cjita diabluz mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Nižaza wejtquin criyaquiča, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta žoñinacžtan”.

¹⁹ ‘Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta žoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío žoñinacžquizimi ana judío žoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajajo, nižaza Yoozquin quejpsztiquiztan zuma kamaña

tjeežnajo. ²¹ Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquiztan judío žoñinacaqui wejr preso tanchičha timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapčha. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parlučha humilde žoñinacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru nižaza Moisés chiita tawk jaru, jalla niicama parlučha. Jalla ninacaqui mazinchičha, tuž cjican: ²³ “Cristuqui sufristančha ticzcama. Nekztan ticziquiztan jacatatstančha. Jalla niiqui primer ticziquiztan jacatatchi žoñičha. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantačha učhum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parlučha.

PABLUQUI AGRIPZQUIZ CHIIZINCHICHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliri qui altu tawkžtan cjichičha:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istu-tiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjissamčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaazičha, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anačha lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacačha razunaqui, nižaza weraračha. ²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlčha. Niimi zumaž tii pun-tuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjuj kuztan tiiž yujcquiz chiižinučha. Tii Agripa chawc jiliri qui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipančha. Nižaza tii puntunacaqui watchičha

tjapa žoñinacaž zizan, anača tsjii chjojzak watchi quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž par-lita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliri qui Pablužquiz kjaaziča, tuž cjan:

—¿Tsji koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Tsji kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecuča. Ammi nižaza tjapa tonj nonzñi žoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuž Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjisla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi zejlñi jilirinacaqui tsijtsiča, Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsji latu ojkchiča ninaccama palt'i. Jalla nekztanaqui ninaccama kazziča:

—Tii žoñiqui ana čjul ujmi paachiča, conkatajo. Anaž conta cjesača. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesača.

³² Nižaza Agripa chawc jiliri qui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui ana roman jiliržquin watz may-tasaž niiqui, cutztaž cjitasača.

27

PABLUZ QUIJAQUI ROMA TJATZTACHA

¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantiichiča, Pabluž quija roman chawc

jiliržquin tjatzjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjitatača tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritača. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatča. Nii oraqui nii warcuqui ojkzpachatača Asia kjutni. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinča. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita žoñitača. Niiqui Tesalónica wajtchiz žoñitača. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintača. ³ Jaka tažuqui Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴ Nekztanaqui Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqui Cilicia nižaza Panfiliaž niž waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokquintača.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojkni warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandria wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchiča tira ojkzjapa. ⁷ Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkchinča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkcan Creta cjita yok žcati ojkchinča. Nižtami

wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui per-titača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqum tirapan tjamchiča. Jalla nižtiquiztan anawali-tača chawc kotquiz ojkzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chiižinchiča, ¹⁰ tuž cjan:

—Jilanaca, wilta ojkzqui anawaliž cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učummiž ticznasača.

¹¹ Nii zultatž capitanazti Pabluž chiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanami, jalla ninacž takukaz nonziča. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqui pinsatča nawjctan ojkz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiz-tan cheržtaqui pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHIČHA

¹³ Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsichiča, tira ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴ Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqum tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqui tjamiqum warcu chjitchiča chawc kot mor kjutñi. Tjamž kjutñiqui anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqum učum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶ Jalla nekztanaqui

Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqui anatača ancha pjursanti. Tsji kolta warcuqui pajk warcuž wirquiz mojkztatača. Ana ancha tjamiž cjen nii kolta warcuqui pajk warcuquiz tewziča ch'aman. ¹⁷ Jalla nuž tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnažo. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča. Jalla nižtiquižtan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakčiča warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸ Niiž jaka tažuqui nii tjam queraqui tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquižtan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatača. ¹⁹ Jalla niipa tažuqui warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsji kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnacqui “Ticznačhani. Anaž jaknužumi liwriyasača”, nuž cjican chiichinča.

²¹ Tsji kjaž maj ana čjjeri lujlchi cjen Pabluqui ninacž taypiquez tsijtsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, anatača učumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančhucalaqui. Nižaza anaž carganacami pertitasača, nižaza učumqui anaž tižta sufritasača.

²² Anziqui ančhucqui tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquiča. ²³ Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partitča. Zez ween Yoozqui tsji anjila wejtquiz cuchanžquichiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquichiča, ²⁴ tuž cjican: “Pablo,

ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojkñi žoñinaca žetaquiča”.²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui chiitčhaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča.²⁶ Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlčha. Jalla nii yoka irantiž cjen warcuqui yokquiz čhjakžcu, tsijtsnaquiča kjazquizpacha. —Jalla nuž paljaychiča Pabluqui.

²⁷ Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqui warcu chjichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqui pinsichiča, yokquin irantičhani, cjican.²⁸ Jalla nižtiquiztan kjazquiztan koz-zuc yokquin tupžcu, zizziča quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojkžcu wilita tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizziča paatunc pakallakun metro.²⁹ Kjaz kostan maz akji želačhani cjican pinsichiča. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijsiča ana nii maz ajkquin čhjakajo. Ekscan tjuñi tjewks tjewznatča.³⁰ Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsichiča, warcuquiztan atipas-japa. Jalla nuž pinsižcu, nii tewžta kolta warcu kjazquiz chjijwnatča. Jalla nuž chjijuncan nii pajk jirunaca quijtžtažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan.³¹ Jalla nuž cheržcu, Pabluqui zultatž capitanžquiz paljaychiča nižaza zultatunacžquizimi, tuž cjican:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiž niiqui, ančhucqui ticznasača.

³² Nuž nonžcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojka kojchnaca pootžinchiča kolta warcu kjazquin tjojtsnajo.

³³ Jalla nii kjantati Pabluqui taku tjaachiča čhjeri lulajo, tuž cjican:

—Pizc simana tjontača ančhucmi kuz turwayzi ana tjajchi nižaza ana lujlchi.

³⁴ Nižtiquiztan ančhucqui čhjulullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasača. Nižaza ana zinta čhjojrichta cjequiča.

³⁵ Jalla nuž chiižcu Pabluqui tsjii t'anta tanziča. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča tjapa nii žejlñi žoñinacž yujcquiz. Jalla nekztanaqui nii t'anta kjolžcu lujlchiča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa nii žoñinacaqui lujlsquin kuzziz cjissiča. Nekztan lujlchizakazza. ³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawk tunca sojtan žoñinacatača. ³⁸ Jaknužt zapa mayni pecčhaja jalla nuž lujlchiča. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtchiča nii warcu cježu cjejajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHICHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojoñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatča. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatča. Nii yokquin warcu tsijtskatz pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui nii pajk quijtžta jirunacžquiz mojka kojchmi pootchiča. Kjazquizpacha cutziča. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiča. Nekztan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsjijpsiča tjami tanzjapa. Jalla nižtiquiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinchiča. ⁴¹ Jalla

nuž žcatžincan, pizc curinti ojkñi kjaz jalla nekc
 cjissiča. Jalla nižtiquiztan nii warcuqui kjaz
 koztan yokquiz quijtsiča. Warcu tucquiztanaqui
 pjilquiz luzzitača. Ana jaknužquin kissiča.
 Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkikaž
 warcu kjolatča. ⁴² Jalla nuž cjen preso itzñi
 zultatunacaqui preso žoñinaca konz pecatča,
 ana atipskatzjapa kjazquiz narkan. ⁴³ Zultatž
 capitanazti Pablo liwriiz pecatča. Jalla
 nižtiquiztan presonaca conawc cjen atajichiča.
 Nekztan mantichiča, tuž cjican:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, ančhucqui
 primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa.
⁴⁴ Parti žoñinaca, ančhucqui tabla tanžcu kjazquiz
 zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiča nii
 capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiča. Ana
 zinta ticziča.

28

PABLUZ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹ Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž
 tjuu zizzinča Malta cjitatakalča. ² Jalla nii
 yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrnačha anča wali
 atintichiča. Nižaza tsjii pajk uj taazinchiča we-
 jrnac kutnajo. Chijniž cjen zaquž cjen wejtnacal-
 tajapa uj taazinchiča. ³ Nekztanaqui Pabluqui
 kjoñ žup aptichiča. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii
 zkoraqui uj kjakiž cjen ulanžquichiča Pabluž
 kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴ Jalla nuž cheržcu
 nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjeyassiča:

—Tii žoñiqui žoñi conñizłani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munčhani, tiž žejtzmi.

⁵ Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsičha ujquiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissičha Pabluqui. ⁶ Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatčha. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatčha nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherzičha. Jalla nižtiquiztan pinsita campižcu, nii žoñinacaqui cjichičha:

—Tii Pabluqui cheka Yoozzalani —cjican.

⁷ Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatčha. Nii jiliriqui Publio cjitatačha. Jalla niiqui wejrna zuma risiwchičha. Chjep maj wejrna zuma atintichičha. ⁸ Publož ejpqui laa želatčha, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui nižžquin tjonžni ojkchičha. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoñžta Yoozquin mayizichičha, čhjetinzjapa. Nekztanaqui niž juntun kjaržtan lanžcu, čhjetinchičha. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintatačha. ¹⁰ Nuž čhjetintiquiztan nii žoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchičha. Chjep jüzquiztan wilta tsjii warcuquiz luzzinčha. Ima nii warcu luzan, nii žoñinacaqui walja zuma žaka cjižinchičha, wejrna ojkzjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHICHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchičha. Alejandría wajtquiztan tjonchitačha. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztačha. Cástor y Pólux cjitatačha nii pizc yooznacaqui.

12 Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinča. Jalla nicju čhjep maj kamchinča. 13 Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkinča. Nekztan yok žcatiran ojkan, Regio cjita wajtquin irantichinča. Niiž jaka tažuqui wartan queržquichiča. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinča Puteoli wajtquin. 14 Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinča. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitchiča ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutni zarakchinča. 15 Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalča. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichiča. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquiz cjichiča. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjissiča. Wejrnacqui ninacžtan zalchinča Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztača. 16 Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso zoñinaca intirjichiča roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchiča yejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUZ KAMTA ROMA WAJTQUIN

17 Chjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchiča Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjontan, Pabluqui ninacžquin paljaychiča, tuž cjan:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatača Jerusalén wajtquin, ana čhjulumi judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumi učum tuquita ejpnacž

cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatča. Wejt quintra ana čjul ujmi watchičha, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judío partinacazti ana munchičha. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjatznajo maychinča. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čjul uj tjeeskatz pecučha. ²⁰ Jalla nižtiquiztan ančhuc kjawzkatučha ančuca chertzjapa, nižaza ančhucatan parlijjapa. Učhumqui Israel wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla učhumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewžta žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta želuča.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichiča: —Wejrnacqui am puntuquiztan ana čjul cartami risiwchinča Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiiča. ²² Wejrnacqui amiž pinsita takunaca nonz pecučha. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiiča. Jalla nuž zizuča.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citchičha. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiča wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatča Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liquiztanami nižaza profetanacž cjiirta liwrunacžquiztanami punta punta chiižinchiča, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž čiiita takunaca catokchiča. Yekjapanacazti niiž takunaca ana

nonzičha. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichičha. Ima okan, Pabluqui cjichičha:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychičha učhum tuquita ejpnacžjapa. Ančhuca puntuquiztan werarapan chiichičha, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Ančhucqui nonzñeeka nonznaquičha, pero ana intintazasačha. Nižaza chekzñeeka chekznaquičha, pero ana cumprintasasačha. ²⁷ Jalla nuž cjequičha. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupičha, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana chertzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlčha ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquičha, liwriita cjisjapa”.

²⁸ ‘Jalla tekztan nawjcchuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequičha ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquičha.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchičha, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchičha. Jakzilta nižžquin tjonzñi žoñimi zuma risiwñipanikaztačha. ³¹ Jalla ninacžquin parlichičha Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjajnatčha. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchičha, Yooz taku ana paljayajo.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cli

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184